

Звіт
про результати фінансового аудиту
проєкту «Модернізація системи соціальної підтримки
населення України»,
що підтримується позикою Міжнародного банку реконструкції
та розвитку

Київ-2019

<http://www.ac-rada.gov.ua>

ЗМІСТ

Список скорочень	3
Висновки	7
Вступна частина	12
Основні результати аудиту	18
Значні ризики викривлень фінансової та бюджетної звітності	18
Інші результати аудиту	28
Перелік помилок, що не потребують коригування	44
Внутрішній контроль	
Недоліки внутрішнього контролю, виявлені аудитом	46
Рекомендації, надані об'єкту контролю	51
Виконання рекомендацій, наданих за результатами попереднього аудиту	55
Інші питання, які мають бути повідомлені	56
Додатки	57

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

Скорочення	Повна назва
ГУП	група управління проектом “Модернізація системи соціальної підтримки населення України”, що забезпечує керування і його поточну реалізацію (включає персонал Мінсоцполітики та консультантів – фізичних осіб – підприємців, за винятком обов’язків, що їх виконуватиме Український фонд соціальних інвестицій)
ДКТ	документація з конкурсних торгів
E-SOCIAL	Єдина інформаційно-аналітична система управління соціальною підтримкою населення України
ЄСЕД	Єдина система електронного документообігу
Закон № 996	Закон України від 16.07.99 № 996 “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”
звітність до МБРР	фінансова звітність спеціального призначення, що подається МБРР
ІПВ	індикатори, пов’язані з виплатами за частиною 1 проекту “Модернізація системи соціальної підтримки населення України” (за результатами їх виконання кошти позики спрямовуються до загального фонду державного бюджету)
Казначейство, ДКСУ	Державна казначейська служба України
Керівництво МБРР із закупівлі товарів	Керівництво із закупівлі позичальниками Світового банку товарів, робіт і неконсультаційних послуг за позиками МБРР й кредитами та грантами, затверджене у січні 2011 року (переглянуте у липні 2014 року)
Керівництво МБРР із закупівлі послуг	Керівництво з відбору та залучення консультантів за позиками МБРР, кредитами та грантами позичальниками Світового банку, затверджене в січні 2011 року (переглянуте у липні 2014 року)
ККТ	комітет з конкурсних торгів

Скорочення	Повна назва
КПКВК 2501630	бюджетна програма за КПКВК 2501630 “Модернізація системи соціальної підтримки населення України”
Лист МБРР	лист МБРР “Додаткові інструкції: вибірка коштів” від 09.07.2014 (зі змінами від 14.03.2018)
Мінсоцполітики	Міністерство соціальної політики України
Методичні рекомендації № 11	Методичні рекомендації щодо облікової політики суб'єкта державного сектору, затверджені наказом Мінфіну від 23.01.2015 № 11 (зі змінами)
МБРР, Світовий банк	Міжнародний банк реконструкції та розвитку
Наказ № 41	наказ Мінфіну від 30.01.2018 № 41 “Про організацію роботи зі складання Державною казначейською службою України бюджетної звітності про виконання Зведеного бюджету України, Державного бюджету України і місцевих бюджетів Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя”
Наказ № 755	наказ Мінфіну від 08.09.2017 № 755 “Про затвердження типових форм меморіальних ордерів, інших облікових реєстрів суб'єктів державного сектору та порядку їх складання”, зареєстрований в Мін'юсті 20.11.2017 за № 1416/31284
об'єкти Проекту	управління праці та соціального захисту населення облдержадміністрацій, об'єднані територіальні громади, Пенсійний фонд України, які отримують матеріальні цінності за проектом “Модернізація системи соціальної підтримки населення України”
Положення № 88	Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затверджене наказом Мінфіну від 24.05.1995 № 88, зареєстрованим у Мін'юсті 05.06.1995 за № 168/704
Порядок № 44	Порядок складання бюджетної звітності розпорядниками та одержувачами бюджетних

Скорочення	Повна назва
Порядок № 70	коштів, звітності фондами загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування, затверджений наказом Мінфіну від 24.01.2012 № 44, зареєстрованим у Мін'юсті 09.02.2012 за № 196/20509
Порядок № 228	Порядок підготовки, реалізації, проведення моніторингу та завершення реалізації проектів економічного і соціального розвитку України, що підтримуються міжнародними фінансовими організаціями, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 27.01.2016 № 70
Порядок № 1090	Порядок складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2002 № 228
Порядок № 1407	Порядок казначейського обслуговування коштів, передбачених у спеціальному фонді державного бюджету для виконання бюджетних програм, спрямованих на реалізацію проектів економічного та соціального розвитку, які підтримуються Міжнародним банком реконструкції та розвитку, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 05.09.2007 № 1090
Порядок № 1407	Порядок казначейського обслуговування державного бюджету за витратами, затверджений наказом Мінфіну від 24.12.2012 № 1407, зареєстрованим у Мін'юсті 17.01.2013 за № 130/22662
Посібник	Порядок казначейського обслуговування державного бюджету за витратами, затверджений наказом Мінфіну від 24.12.2012 № 1407, зареєстрованим у Мін'юсті 17.01.2013 за № 130/22662
Проект	Операційний посібник проекту “Модернізація системи соціальної підтримки населення України”, затверджений наказом Мінсоцполітики від 08.09.2014 № 631 (зі змінами, внесеними наказом Мінсоцполітики від 19.09.2018 № 1379)
рахунок відкритих асигнувань	проект “Модернізація системи соціальної підтримки населення України” рахунок відкритих асигнувань Мінсоцполітики за узагальненими показниками спеціального фонду державного бюджету, відкритий в Казначействі

Скорочення	Повна назва
рахунок відкритих асигнувань № 9076	рахунок відкритих асигнувань спеціального фонду державного бюджету Мінсоцполітики, відкритий в Казначействі
Спецрахунок	спеціальний рахунок проекту “Модернізація системи соціальної підтримки населення України”, відкритий на ім’я Казначейства в ПАТ “Укрексімбанк”
Стандарт 122	Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 122 “Нематеріальні активи”, затверджене наказом Мінфіну від 12.10.2010 № 1202, зареєстрованим у Мін’юсті 01.11.2010 за № 1018/18313
Угода про позику	Угода про позику від 09.07.2014 №8404-UA. Проект “Модернізація системи соціальної підтримки населення України” між Україною та МБРР
УФСІ	Український фонд соціальних інвестицій
типова кореспонденція субрахунків	Типова кореспонденція субрахунків бухгалтерського обліку для відображення операцій з активами, капіталом та зобов’язаннями розпорядниками бюджетних коштів та державними цільовими фондами, затверджена наказом Мінфіну від 29.12.2015 № 1219, зареєстрованим у Мін’юсті 16.01.2016 за № 86/28216

I. Думка щодо фінансової звітності спеціального призначення, що подається МБРР

Модифікований (умовно-позитивний) висновок за 2017 рік

через неможливість отримати прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі

Позитивний висновок за 2018 рік

Відповідно до Закону України “Про Рахункову палату”, Плану роботи Рахункової палати на 2019 рік, на виконання доручення члена Рахункової палати Невідомого В. І. від 29.07.2019 № 05-430, а також згідно з **Технічним завданням на фінансовий аудит проекту «Модернізація системи соціальної підтримки населення України» за період з 01.01.2017 по 31.12.2018**, погодженим **03.09.2019 МБРР**, проведено аудит звітності до МБРР за 2017, 2018 роки (відповідальний виконавець – Мінсоцполітики), що складається зі звітів “Джерела коштів та їх використання”, “Використання коштів за статтями”, видаткових відомостей та акта звіряння Спецрахунку.

За винятком впливу питань, висвітлених у розділі “Підстава для надання модифікованого (умовно-позитивного) висновку щодо фінансової звітності спеціального призначення, що подається МБРР, за 2017 рік”, звітність станом на 01.01.2018 і на 01.01.2019 сформована у валюті позики за касовим методом на підставі даних бухгалтерського обліку відповідно до застосованої концептуальної основи фінансової звітності в межах звітування з дотриманням вимог, встановлених Угодою про позику, Посібником, Листом МБРР, і забезпечує достовірність даних в усіх суттєвих аспектах (надає правдиву та неупереджену інформацію) щодо надходжень коштів позики і проведених за рахунок неї видатків, а також фінансового стану за рахунками, відкритими в межах Проекту.

Аудит засвідчив: кошти позики визначалися джерелом фінансування Проекту в день їх

списання з рахунку позики. Усі операції з використання коштів позики в межах Проекту проведено на дату здійснення платежів. Найважливіша документація, що підтверджує надіслані МБРР заявки на поповнення Спецрахунку, у т. ч. на відшкодування витрат, що дійсно мали місце, а зазначені в заявках витрати відповідали напрямкам використання коштів та категоріям за Проектом. Між даними бухгалтерського обліку та звітами, які щокварталу надавалися МБРР протягом 2017, 2018 років, розбіжностей не встановлено.

Використання коштів Проекту у 2017, 2018 роках здійснювалося лише Мінсоцполітики, видатки для УФСІ планувалися, але не проводилися. Кошти позики використано за цільовим призначенням.

Водночас через недостатній рівень внутрішнього контролю мали місце випадки недотримання термінів проходження заявок на поповнення Спецрахунку, накопичення підтвердних документів, доданих до заявок, завчасного та необґрунтованого замовлення коштів на поповнення Спецрахунку, що призводило до їх накопичення та використання на мету, відмінну від заявленої.

Зокрема, внаслідок **порушення терміну проходження документів заявку № 54 від 04.12.2018 задоволено 07.01.2019**, що зменшило на **295,4 тис. дол. США суму видатків**, включених до витратних відомостей за 2018 рік.

Здійснення у 2017 році за дозволом МБРР прямого платежу з **рахунку позики** в сумі **286,4 тис. дол. США**, що менша за мінімальну суму, встановлену Угодою про позику (300 тис. дол. США), при неодноразовому включенні цих сум до заявок на поповнення Спецрахунку **призвело до накопичення коштів на ньому.**

Підстава для надання модифікованого (умовно-позитивного) висновку щодо фінансової звітності спеціального призначення, що подається МБРР, за 2017 рік

У межах частини 3 Проекту для розроблення та впровадження Регіонального плану реформування інтернатних закладів, розвитку системи надання соціальних послуг сім'ям тощо у громаді м. Києва Мінсоцполітики укладено з консорціумом під головуванням ПП «АЙ ТІ ЛЕНД» договір № QCBS-3.4 вартістю **2578 тис. дол. США** (термін дії – до 08.08.2020).

Рахункова палата не отримала прийнятних аудиторських доказів у достатньому обсязі для підтвердження видатків на суму **590,7 тис. дол. США**, проведених у **2017 році**, через вилучення правоохоронними органами звітів № 2-4 та актів здачі-приймання послуг за вказаним договором (протокол обшуку від 25.04.2018 складено старшим слідчим Генеральної прокуратури України Фаріновичем В. А. відповідно до ухвали Печерського районного суду міста Києва за справою № 757/16074/18-к від 04.04.2018). Сума **590,7 тис. дол. США** становить **16,6 відс.** обсягу видатків, проведених у межах частин 2, 3 Проекту, включених до звітності до МБРР за 2017 рік, і **перевищує** встановлений для видатків показник суттєвості.

Водночас імовірний вплив на **звітність до МБРР за 2017 рік** неможливості отримати прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі є **суттєвим, але невсеохоплюючим**. На підставі отриманих аудиторських доказів і відповідно до ISSAI 1705 “Модифікації думки у звіті незалежного аудитора” **Рахункова палата дійшла висновку:** за відсутності інших суттєвих порушень, що вплинули б на надходження та витрати, здійснені в межах частин 2, 3 Проекту, **доречним є модифікація висновку** щодо звітності до МБРР за 2017 рік, **а не відмова від його надання**.

У зв'язку з цим Рахункова палата надає щодо звітності до МБРР:

- за **2017 рік модифікований (умовно-позитивний) висновок;**
- за **2018 рік позитивний висновок.**

II. Думка щодо бюджетної звітності Проекту

Модифікований (умовно-позитивний) висновок за 2017 рік

через неможливість отримати прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі

Позитивний висновок за 2018 рік

Відповідно до Закону України «Про Рахункову палату», Плану роботи Рахункової палати на 2019 рік і на виконання доручення члена Рахункової палати Невідомого В. І. від 29.07.2019 № 05-430 проведено аудит бюджетної звітності Мінсоцполітики за КПКВК 2501630 за 2017, 2018 роки, що складається зі Звіту про надходження і використання інших надходжень спеціального фонду (ф. 4-3д), Звіту про надходження і використання інших надходжень спеціального фонду (позики міжнародних фінансових організацій (ф. 4-3 д. 1), Звіту про заборгованість за бюджетними коштами (ф. 7д), облікової політики та пояснювальної записки.

За винятком впливу питань, висвітлених у розділі “Підстава для надання модифікованого (умовно-позитивного) висновку щодо бюджетної звітності за 2017 рік”, бюджетна звітність Мінсоцполітики за КПКВК 2501630 за 2017, 2018 роки складена на підставі даних бухгалтерського обліку відповідно до Бюджетного кодексу України з дотриманням вимог Порядку № 44 і **забезпечує достовірність даних в усіх суттєвих аспектах (надає правдиву та неупереджену інформацію)** щодо надходжень і видатків бюджетних коштів, а також фінансового стану за рахунками, відкритими в межах Проекту.

Кошти за КПКВК 2501630 використано за цільовим призначенням.

Підстава для надання умовно-позитивного висновку щодо бюджетної звітності Проекту за 2017 рік

У зв'язку з відсутністю документів, про що зазначено у розділі “Підстава для надання модифікованого (умовно-позитивного) висновку щодо фінансової звітності спеціального призначення, що подається МБРР, за 2017 рік”, унеможливлено підтвердження або перевірку видатків за договором № QCBS-3.4 у сумі **15812,1 тис. грн**, а також відображених у Звіті про надходження і використання інших надходжень спеціального фонду (ф. 4-3д) за КПКВК 2501630 за 2017 рік.

Сума **15812,1 тис. грн** становить **16,6 відс.** обсягу касових видатків 2017 року за цією бюджетною програмою і перевищує встановлений показник суттєвості.

Водночас імовірний вплив на **бюджетну звітність** за КПКВК 2501630 за **2017 рік** неможливості отримати прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі є **суттєвим, але невсеохоплюючим**. На підставі отриманих аудиторських доказів і відповідно до ISSAI 1705 «Модифікації думки у звіті незалежного аудитора» **Рахункова палата дійшла висновку:** за відсутності інших суттєвих порушень, що вплинули б на надходження та видатки, здійснені в межах частин 2, 3 Проекту, **доречним є модифікація висновку** щодо бюджетної звітності за КПКВК 2501630 за 2017 рік, **а не відмова від його надання**.

Водночас аудит засвідчив непоодинокі випадки некоректного відображення операцій за Проектом на взаємопов'язаних рахунках, що спричинено недосконалістю облікової політики та недотриманням робочого плану субрахунків Мінсоцполітики. Такі помилки внаслідок проведення у кінці звітних періодів операцій із підбиття підсумків та виведення фінансового результату не вплинули на показники бюджетної звітності за КПКВК 2501630, але потребують уваги Мінсоцполітики у частині посилення внутрішнього контролю за всіма сферами обліку.

У зв'язку з цим Рахункова палата надає щодо бюджетної звітності Проекту:

- за **2017 рік модифікований (умовно-позитивний) висновок;**
- за **2018 рік позитивний висновок.**

III. Думка щодо дотримання вимог законодавства при здійсненні витрат

Модифікований (умовно-позитивний) висновок за 2017 та 2018 роки

На думку Рахункової палати **за винятком впливу питань, висвітлених у розділі “Підстава для надання модифікованого (умовно-позитивного) висновку щодо дотримання вимог законодавства при здійсненні витрат”:**

- кошти державного бюджету за КПКВК 2501630 використано Мінсоцполітики в усіх суттєвих аспектах на цілі, визначені Угодою про позику, законами України “Про Державний бюджет України на 2017 рік” і “Про Державний бюджет України на 2018 рік”, Посібником, а також з урахуванням керівних положень МБРР із закупівель та використання коштів;
- фінансово-господарські операції проведено відповідно до вимог нормативно-правових актів, які регулюють використання бюджетних коштів, і керівних положень МБРР.

Підстава для надання модифікованого (умовно-позитивного) висновку щодо дотримання вимог законодавства при здійсненні витрат

Аудит засвідчив випадки недотримання вимог Бюджетного кодексу України, Закону № 996, Порядку № 228, Посібника, керівних положень МБРР із закупівель та неврахування вимог Методичних рекомендацій № 11.

На етапі планування видатків за КПКВК 2501630 мали місце випадки **порушення бюджетного законодавства**, спричинені недотриманням вимог бюджетної класифікації та відсутністю детальних

обґрунтованих розрахунків до показників кошторису на 2017 (**471112,6 тис. грн**) і 2018 (**151500 тис. грн**) роки.

Зокрема, у розрахунках до кошторису Мінсоцполітики на **2018 рік** за КПКВК 2501630 **поточні видатки** на оплату консультаційних послуг у сумі **25999 тис. грн некоректно віднесено на капітальні**, а їх обсяг зменшено до **11392 тис. грн** внаслідок внесення змін до кошторису.

Неузгодженість облікової політики Мінсоцполітики з вимогами **Закону № 996** і неврахування Методичних рекомендацій № 11 через відсутність належного внутрішнього контролю **негативно вплинули на прозорість** обліку за операціями Проєкту та призвели до застосування **нетипової кореспонденції субрахунків і непоодиноких випадків недотримання Робочого плану субрахунків**.

Порушення вимог Посібника у частині закупівель (зокрема, **непогодження з МБРР окремих етапів закупівель, недотримання орієнтовних термінів їх проведення, початок закупівель розпочато до внесення змін до плану закупівель та/або плану заходів на відповідний рік**) **встановлено майже за кожною закупівлею**, що проводилася у 2017, 2018 роках.

Також мали місце **випадки недотримання керівних положень МБРР із закупівлі**, зокрема, проведення непередбачених співбесід з індивідуальними консультантами, відбір індивідуального консультанта з двох кандидатів без погодження МБРР, неопублікування оголошень про результати торгів. За договорами, укладеними за результатами таких закупівель, у **2017 році** проведено видатків на суму **49388,9 тис. грн** (51,5 відс. касових видатків 2017 року), у **2018 році – 266886 тис. грн** (87,8 відсотка).

Встановлено **непоодинокі випадки недотримання** Мінсоцполітики та виконавцями **договорів** з надання консультаційних послуг **строків подання звітності та її затвердження**, що **відтермінувало** реалізацію Проєкту.

Об'єктами Проєкту в окремих випадках комп'ютерне обладнання та меблі, отримані в

межах Проєкту, в обліку відображалися **несвоєчасно або взагалі не відображалися**, що є **порушенням низки нормативно-правових актів** у сфері бухгалтерського обліку, зокрема Закону № 996, Наказу № 755 тощо, і створило **ризик втрати цих матеріальних цінностей**.

Зазначене вище дає підстави для надання **модифікованого (умовно-позитивного) висновку щодо дотримання вимог законодавства при здійсненні витрат Проєкту за 2017, 2018 роки**.

Підстава для думки

Рахункова палата провела фінансовий аудит Проєкту за 2017, 2018 роки відповідно до міжнародних стандартів вищих органів фінансового контролю (ISSAI), у частині, що не суперечить Конституції України та законодавству України. Про відповідальність Рахункової палати згідно з ISSAI йдеться в розділі “Відповідальність Рахункової палати за аудит бюджетної звітності та фінансової звітності спеціального призначення”.

Відповідальність керівництва Мінсоцполітики як відповідального виконавця Проєкту за бюджетну звітність та фінансову звітність спеціального призначення, що подається МБРР

Міністр соціальної політики України і начальник управління бухгалтерського забезпечення – головний бухгалтер відповідно до Бюджетного кодексу України, Закону № 996 є відповідальними за організацію бухгалтерського обліку та звітності, а також за цільове використання бюджетних коштів, дотримання законодавства при здійсненні операцій з бюджетними коштами та внутрішній контроль, здійснення якого вважає необхідним для забезпечення складання фінансової та бюджетної звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства та помилок.

Відповідальність Рахункової палати за аудит бюджетної звітності та фінансової звітності спеціального призначення, що подається до МБРР

Відповідальність Рахункової палати при наданні висновку щодо фінансової звітності

спеціального призначення та бюджетної звітності визначена Законом України “Про Рахункову палату”. Згідно із Законом України “Про Рахункову палату” член Рахункової палати забезпечує здійснення заходів державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту) відповідно до рішення Рахункової палати і несе персональну відповідальність за результати своєї роботи. Планом роботи Рахункової палати на 2019 рік відповідальним за фінансовий аудит Проекту визначено члена Рахункової палати Невідомого В. І.

Під час проведення аудиту отримано прийнятні докази щодо сум та інформації, відображених у бюджетній звітності та фінансовій звітності спеціального призначення в обсязі, достатньому для отримання обґрунтованої впевненості, що вони не містять суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилок. Хоча обґрунтована впевненість означає високий рівень впевненості, це не є гарантією, що аудит, проведений відповідно до міжнародних стандартів вищих органів фінансового контролю (ISSAI), завжди дає змогу виявити суттєві викривлення, якщо такі існують. Викривлення, спричинені шахрайством або помилками, можуть вважатися суттєвими, якщо, взяті окремо або в сукупності, вони, як обґрунтовано очікується, можуть достатньо впливати на економічні рішення користувачів, прийняті на основі цієї фінансової та бюджетної звітності.

Рахункова палата згідно з міжнародними стандартами вищих органів фінансового контролю (ISSAI) під час проведення аудиту застосовує професійні судження та дотримується принципів сумніву і професійного скептицизму. Рахункова палата також здійснює:

- ідентифікацію та оцінку ризиків суттєвих викривлень фінансової звітності спеціального призначення та бюджетної звітності внаслідок шахрайства чи помилок, розроблення та виконання аудиторських процедур як відповідь на ці ризики; отримання аудиторських доказів, достатніх і прийнятних для використання їх як

підстави для надання висновку. Ризик невиявлення суттєвих викривлень внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлень внаслідок помилок, оскільки шахрайство може містити змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування засобами внутрішнього контролю;

- отримання розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розроблення відповідних аудиторських процедур, а не для надання висновку щодо ефективності системи внутрішнього контролю;
- оцінювання прийнятності застосованої облікової політики;
- оцінювання загального подання, структури та змісту фінансової звітності спеціального призначення та бюджетної звітності, у т. ч. розкриття інформації, а також відображення операцій та подій, що є підґрунтям для її складання.

Рахункова палата повідомляє тим, кого наділено найвищими повноваженнями, інформацію про запланований обсяг і час проведення аудиту, значні аудиторські знахідки, виявлені під час аудиту, зокрема будь-які виявлені значні недоліки системи внутрішнього контролю.

Рахункова палата також повинна отримати належні докази для обґрунтованої впевненості, що надходження і витрати, відображені у фінансовій та бюджетній звітності, відповідають цілям, визначеним Угодою про позику, законами України “Про Державний бюджет України на 2017 рік”, “Про Державний бюджет України на 2018 рік”, Посібником і керівним положенням МБРР, а фінансово-господарські операції проведено згідно з вимогами нормативно-правових актів і керівних положень МБРР.

Вступна частина

Вступ	<p>Цей Звіт підсумовує основні питання аудиту фінансової звітності спеціального призначення, яка стосується Проєкту (Угода про позику), та бюджетної звітності за КПКВК 2501630 “Модернізація системи соціальної підтримки населення України” за 2017, 2018 роки. Питання, висвітлені у Звіті, детально обговорені з керівництвом Мінсоцполітики та консультантами Проєкту.</p> <p>Рахункова палата дякує керівництву Мінсоцполітики, консультантам Проєкту та представникам МБРР за співпрацю під час проведення аудиту.</p>
--------------	---

Що зроблено	<p>Аудит проведено відповідно до Плану роботи Рахункової палати на 2019 рік, Технічного завдання на фінансовий аудит Проєкту за період з 01.01.2017 по 31.12.2018, погодженого 03.09.2019 МБРР, рішення Рахункової палати від 18.12.2018 № 32-1, підходу, відображеного у Звіті про планування аудиту, наданому Мінсоцполітики 28.08.2019, а також вимог Міжнародних стандартів вищих органів фінансового контролю, у т. ч. ISSAI 1240 “Відповідальність аудитора, що стосується шахрайства, при аудиті фінансової звітності”, ISSAI 1250 “Розгляд законодавчих та нормативних актів під час аудиту фінансової звітності”, ISSAI 1260 “Повідомлення інформації тим, кого наділено найвищими повноваженнями”, ISSAI 1700 “Формування думки та складання звіту щодо фінансової звітності” тощо. Крім того, Звіт підготовлено з урахуванням вимог стандарту ISSAI 1800 “Особливі положення – аудити фінансової звітності, складеної відповідно до концептуальних основ спеціального призначення”.</p>
--------------------	--

Яким є стан виконання аудиту	<p>Аудит завершено у строки згідно з графіком проведення, визначеним у Звіті про планування аудиту в Мінсоцполітики.</p>
-------------------------------------	---

Вступна частина

Мета аудиту Перевірка, аналіз та оцінка правильності ведення, повноти обліку і достовірності звітності за Проектом, що підтримується позиною МБРР, за 2017, 2018 роки щодо надходжень і витрат коштів Проекту, встановлення фактичного стану справ щодо їх цільового використання, дотримання Мінсоцполітики як відповідальним виконавцем законодавства при здійсненні операцій з коштами Проекту.

Предмет аудиту Звітність за Проектом за 2017, 2018 роки у складі звітності до МБРР: підсумок коштів Проекту, отриманих від МБРР (“Джерела коштів та їх використання”); підсумок витрат з розбивкою відповідно до основних заходів Проекту та за категоріями витрат за 2017, 2018 роки і наростаючим підсумком (“Використання коштів за статтями”); підсумок витратних відомостей, використаних як підстава для надання заявок на зняття коштів (“Видаткова відомість”); баланси Спецрахунку (акт звіряння Спецрахунку) та бюджетної звітності за КПКВК 2501630 (Звіт про надходження і використання інших надходжень спеціального фонду (ф. 4-3д); Звіт про надходження і використання інших надходжень спеціального фонду (позики міжнародних фінансових організацій) (ф. 4-3д.1); Звіт про заборгованість за бюджетними коштами (ф. 7д), пояснювальна записка); документи за операціями з рахунку позики; облікова політика; фінансово-господарські операції; первинні документи бухгалтерського обліку; накази та інші розпорядчі документи; планові документи; реєстри синтетичного обліку – меморіальні ордери (накопичувальні відомості); реєстри аналітичного обліку – книги і картки; книга “Журнал-головна”; елементи автоматизації бухгалтерського обліку; інші статистичні і довідкові матеріали, які характеризують стан використання коштів Проекту; система внутрішнього контролю; внутрішнє середовище Проекту, тобто існуючі процеси, операції, регламенти, структури та розподіл повноважень щодо їх виконання, правила та принципи управління людськими ресурсами тощо, які спрямовані на забезпечення впровадження Проекту; плани закупівель за Проектом та зміни до них; пакети документів щодо закупівель; рішення ККТ; документація конкурсних торгів; договори; рахунки; акти здачі-приймання та інші документи з питань аудиту.

Кошти, охоплені аудитом **Касові видатки**, проведені Мінсоцполітики для **реалізації частин 2 і 3 Проекту за рахунок спеціального фонду державного бюджету, у 2017 році становили 3561,8 тис. дол. США (95892,6 тис. грн) у 2018 році – 10994 тис. дол. США (303 930,7 тис. грн)** і включені до показників звітності до МБРР та бюджетної звітності за **КПКВК 2501630**.

У межах частини 1 Проекту у 2017, 2018 роках до загального фонду державного бюджету після досягнення конкретних результатів у сфері надання соціальної підтримки населення перераховано **15000 і 30000 тис. дол. США** відповідно. Ці кошти включено до звітності до МБРР, але вони не мають цільового призначення, що унеможливує підтвердження в межах аудиту здійснених за рахунок таких коштів видатків.

Вступна частина

Суттєвість

Концепція суттєвості передбачає, що фінансова та бюджетна звітність рідко є абсолютно правильною і аудит планується таким чином, щоб одержати достатню, але неабсолютну впевненість у тому, що ця звітність не містить суттєвих викривлень, помилок і випадків недотримання вимог чинного законодавства. З цією метою враховувалося, можуть чи ні сума помилок, характер (сутність) і причини виникнення викривлень і помилок вплинути на рішення користувачів фінансової та бюджетної звітності.

Суттєвість визначено окремо за 2017, 2018 роки відповідно:

- ✓ для фінансової звітності спеціального призначення – на рівні **1 відс. надходжень** (сума залученої позики), що становить **183,8 і 408,1 тис. дол. США; 1 відс. витрат за категоріями частин 2, 3 Проекту – 35,6 і 109,9 тис. дол. США; 1 відс. залишків на рахунках Проекту – 3,9 і 2,1 тис. дол. США;**
- ✓ для бюджетної звітності – на рівні **1 відс. касових видатків** за КПКВК 2501630 за рахунок спеціального фонду державного бюджету – **958,9 і 3039,3 тис. грн; 1 відс. дебіторської заборгованості – 0,8 і 39,9 тис. грн; 1 відс. кредиторської заборгованості – 32,7 і 201,5 тис. гривень.**

При цьому будь-які суми порушень, пов'язані з операціями, проведеними з недотриманням вимог Бюджетного кодексу України і правил МБРР, а також пов'язані з підтвердженням наданих індивідуальними консультантами послуг, придбанням обладнання, предметів довгострокового користування, нематеріальних активів та їх переданням на об'єкти Проекту, вважатимуться суттєвими за характером (сутністю), оскільки є особливо важливими для користувачів звітності.

У цьому Звіті відображено всі виявлені аудиторські знахідки щодо ідентифікованих значних ризиків суттєвих викривлень звітності до МБРР та бюджетної звітності внаслідок помилок, недотримання вимог чинного законодавства та керівних положень МБРР (ідентифіковані значні ризики відображено у Звіті про планування аудиту Мінсоцполітики).

Згідно з пунктом 4(е) МСА 315 «Ідентифікація та оцінювання ризиків суттєвого викривлення через розуміння суб'єкта господарювання і його середовища» значні ризики – це ідентифіковані та визначені ризики суттєвих викривлень, що, на думку аудиторів, потребують спеціального розгляду під час аудиту.

Вступна частина: загальна характеристика Проєкту

Період реалізації Проєкту 02.10.2014–01.10.2020

Мета Проєкту Підвищення ефективності соціальної допомоги та системи соціальних послуг в Україні для малозабезпечених сімей, підтримка поступової деінституалізації послуг для догляду за дітьми та зміцнення адміністрування надання соціальної допомоги та соціальних послуг.

Правова підстава Угода про позику; Договір про безповоротну передачу коштів між Мінфіном, Мінсоцполітики та УФСІ від 06.10.2014 № 13010-05/82, порядки № 70, № 1090, Посібник, керівні положення МБРР із закупівель та використання коштів на фінансування проєктів, а також законодавство України у частині, що не суперечить вимогам МБРР.

Позичальник В особі Мінфіну, який згідно з Угодою про позику (додаткова стаття 2) відповідає, зокрема, за загальне впровадження Проєкту через Мінсоцполітики і забезпечує його виконання відповідно до процедур, визначених у Посібнику, і дотримання Посібника без змін, призупинень, відхилень і скасувань таким чином, щоб жодне положення Посібника не залишилося невиконаним без попередньої згоди МБРР.

Відповідальний виконавець Проєкту Мінсоцполітики (головний розпорядник бюджетних коштів за КПКВК 2501630) згідно з Положенням про Міністерство соціальної політики України, затвердженим Кабінетом Міністрів України від 17.06.2015 № 423, є центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері соціальної політики.

Бенефіціари Мінсоцполітики (виконання частин 1, 2 і 3 Проєкту), УФСІ (частина 3 Проєкту)

Сума позики, умови її залучення Сума позики – **300 000 тис. дол. США**, у т. ч. за частиною 1 Проєкту – **200 000 тис. дол. США** (66,67 відс.), за частинами 2, 3 – **99 250 тис. дол. США** (33,08 відс.), одноразова комісія – 750 тис. дол. США (0,25 відсотка).

Умови залучення: період – **18 років**, пільговий період – **5 років**. **Порядок погашення** позики: з 15.12.2019 по 15.12.2031 – щороку 15 червня та 15 грудня сплачується по 3,85 відс. основної суми, з 15.06.2032 – по 3,75 відсотка. **Дата закриття** позики – **01.10.2020**.

Вступна частина: загальна характеристика Проєкту

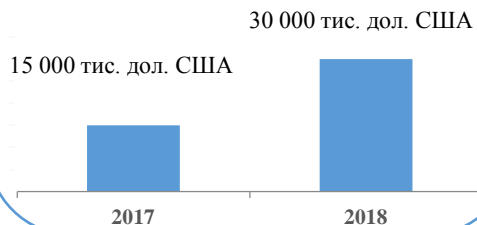
Вибірка коштів позики	Станом на 01.01.2017 вибрано 73320,5 тис. дол. США , з них 2570,5 тис. дол. США за частинами 2, 3 Проєкту, на 01.01.2018 – 91702,5 тис. дол. США, з них 5952,5 тис. дол. США , на 01.01.2019 – 132516,5 тис. дол. США, з них 16766,5 тис. дол. США відповідно.
Стан використання коштів позики	Станом на 01.01.2019 використано 132305,4 тис. дол. США (99,8 відс. отриманих сум). На реалізацію частини 1 Проєкту використано 115000 тис. дол. США (загальний фонд державного бюджету), що відповідає сумі надходжень, частин 2 і 3 – відповідно 16555,4 із 99250 тис. дол. США (спеціальний фонд державного бюджету), решта – одноразова комісія.
Залишок коштів на рахунку позики	Станом на 01.01.2019 залишок – 167483,5 тис. дол. США (55,8 відс. загального обсягу коштів позики), в т. ч. за частиною 1 Проєкту – 85000 тис. дол. США (42,5 відс. сум, передбачених на її реалізацію), за частиною 2 і 3 – 82483,5 тис. дол. США (83,1 відсотка). Як наслідок, не досягнуто показників, визначених планами заходів, що затверджуються на піврічних переглядах портфеля проєктів МБРР: показники плану I півріччя 2017 року виконано на 2,1 відс., II півріччя – на 79,6 відс.; I півріччя 2018 року – на 11,3 відс., II півріччя – на 92,5 відсотка.
Залишок залучених, але невикористаних коштів позики	Станом на 01.01.2019 на рахунках, відкритих для реалізації Проєкту, залишок коштів позики становив 211,1 тис. дол. США , в т. ч. 203 тис. дол. США на Спецрахунку, 8,1 тис. дол. США на рахунках Мінсоцполітики в Казначействі.

Структура видатків Проекту за частинами та компонентами за 2017, 2018 роки

Проект

Частина 1. «Удосконалення надання соціальної допомоги найбільш уразливим верствам населення»

Надійшло з рахунку позики до загального фонду державного бюджету за досягнення двох ІПВ у сфері надання соціальної підтримки щороку

Частина 2. «Підтримка зміцнення інституційної спроможності адміністрування соціальної підтримки населення»

Здійснено видатків за частиною 2
296 411,2 тис. грн

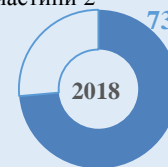
Частина 3. «Підтримка розвитку сімейних форм опіки»

Здійснено видатків за частиною 3
33 422,6 тис. грн

Компонент 2.1. «Зміцнення інституцій і поліпшення управління інформацією»

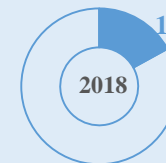
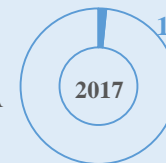
касові видатки
32 374,7 тис. грн
1 187,7 тис. дол. США

касові видатки
218 262,2 тис. грн
7 841,9 тис. дол. США

Компонент 2.2. «Розробка, створення та впровадження механізмів зміцнення нагляду та контролю»

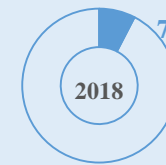
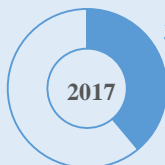
1 019,5 тис. грн
38,4 тис. дол. США

50 287,0 тис. грн
1 865,3 тис. дол. США

Компонент 2.3. «Розробка нових бізнес-моделей адміністрування виплат і послуг»

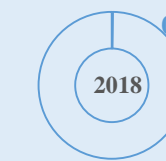
24 324,3 тис. грн
908,1 тис. дол. США

22 626,0 тис. грн
824,4 тис. дол. США

Компонент 2.4. «Удосконалення комунікаційної, промоційної та просвітницької роботи»

830,7 тис. грн
30,3 тис. дол. США

478,4 тис. грн
17,4 тис. дол. США

Компонент 2.5. «Координація та управління проектом»

3 920,9 тис. грн
147,5 тис. дол. США

4 757,6 тис. грн
174,8 тис. дол. США

Основні результати аудиту: значні ризики викривлень фінансової та бюджетної звітності

Застосування одночасно двох програм, не інтегрованих між собою (для обліку і звітності), перенесення даних здійснюється в ручному режимі

Опис ризику: всеохоплюючий 1

Перенесення даних для формування звітності здійснюється в ручному режимі, що збільшує вірогідність викривлення показників звітності (заниження / завищення).

Реагування

- ✓ перевірка курсу долара США за операціями з надходження та використання коштів позики;
- ✓ перевірка подвійних записів на взаємопов'язаних субрахунках бухгалтерського обліку за операціями Проекту (у т. ч. за нетиповими операціями), порядку систематизації даних первинних документів у регістрах синтетичного та аналітичного обліку, перенесення підсумків до книги “Журнал-головна” та звітності Проекту (за її видами).

Аудиторські знахідки

Ведення бухгалтерського обліку за Проектом здійснюється за методом нарахувань (фактичні видатки), що відповідає порядку, встановленому Казначейством, а звітності – за касовим методом, що відповідає вимогам МБРР. Проведені аудиторські процедури **не виявили викривлень** у показниках звітності до МБРР і бюджетної звітності за КПКВК 2501630 і підтвердили її достовірність.

Водночас **аудитом** встановлено: Мінсоцполітики всупереч пункту 4.1 частини 3 Посібника у 2017, 2018 роках і на дату аудиту **не забезпечило** ведення бухгалтерського обліку в програмному забезпеченні ІС-ПРО у **двох валютах** (гривня і долар США) за усіма сферами обліку Проекту, що **унеможливило ведення обліку курсової різниці** у валюті позики за операціями із закриття розрахунків за договорами та **складання** за допомогою цього програмного забезпечення **звітності до МБРР у валюті позики**.

Звітність до МБРР формується за даними відокремленої комп'ютерної системи фінансового управління Проектом, що **наповнюється вручну** та із листопада 2018 року **не обслуговується**, тобто і надалі є **ризик викривлення показників звітності**.

Підтвердженням зазначеного є **встановлення** у даних генеральної сукупності, згенерованої консультантами Проекту із комп'ютерної системи фінансового управління Проектом, **низки помилок** у частині кореспонденції субрахунків і неточностей у даних первинних документів.

Надана **рекомендація № 1** щодо удосконалення програмного забезпечення для ведення бухгалтерського обліку за Проектом.

Основні результати аудиту: значні ризики викривлень фінансової та бюджетної звітності

Система внутрішнього контролю недосконала, засоби внутрішнього контролю функціонують неефективно

Опис ризику: всеохоплюючий 2

Згідно з ISSAI 1240 викривлення у фінансовій звітності можуть виникнути внаслідок шахрайства або помилки. При цьому допускається наявність значного ризику, пов'язаного з можливістю управлінського персоналу вчиняти шахрайство шляхом маніпулювання прямо або опосередковано обліковими засобами, подавати неправдиву фінансову інформацію. Створена в межах Проекту система внутрішнього контролю не є ефективною.

Реагування

- Отримано розуміння стану функціонування системи внутрішнього контролю в межах Проекту. Збільшено кількість вибірки.

Аудиторські знахідки

Створена в межах Проекту система внутрішнього контролю є достатньою, але засоби контролю працюють неефективно, що негативно впливає на управління Проектом (ведення обліку, прийняття рішень тощо), зокрема:

- незважаючи на систематичні перевірки відповідальними особами Мінсоцполітики фінансових документів Проекту, мали місце непоодинокі випадки некоректного відображення операцій за окремими сферами обліку доходів і видатків Проекту. Це не вплинуло на показники звітності до МБРР і бюджетної звітності за КПКВК 2501630 на кінець періоду, але ускладнило проведення аудиту;

- через неналежну взаємодію відповідальних структурних підрозділів Мінсоцполітики, придбане у грудні 2017 року і січні 2018 року комп'ютерне обладнання вартістю **10926,5 тис. грн** понад рік в обліку і звітності відображалось як капітальні інвестиції в основні засоби та в інші необоротні матеріальні активи (субрахунки 1311014, 1312014) і використовувалося до введення в експлуатацію (акт від 01.04.2019). Як наслідок, **збільшено строки** корисного використання основних засобів на понад ніж рік, завищено суму залишкової вартості та **знижено суму зносу** в складі фінансової звітності центрального апарату Міністерства станом на 01.01.2019 (ф.1-дс “Баланс”);

- за результатами вибіркової перевірки фактичної наявності цього обладнання (15 відс.) встановлено відсутність його у місцях, зазначених в актах введення в експлуатацію (28 од. вартістю 301,6 тис. грн); невикористання (7 од. вартістю 29,2 тис. гривень). *Під час аудиту більшість недоліків усунуто;*

- підрозділ внутрішнього аудиту Мінсоцполітики до оцінки звітності до МБРР і бюджетної звітності за КПКВК 2501630 не долучався.

Більш детально **недоліки та відповідні рекомендації** наведено в розділі “Внутрішній контроль” (стор. 46-54).

Основні результати аудиту: значні ризики викривлень фінансової та бюджетної звітності

Процедури закупівлі товарів і послуг за Проектом є складними для сприйняття і специфічними, що створює умови для порушення встановлених вимог і шахрайства

Опис ризику:
всеохоплюючий 3
Закупівля товарів, послуг за Проектом здійснювалась з порушенням Угоди про позику, керівництв МБРР із закупівель та Посібника.

Реагування

- Перевірка дотримання правил і процедур МБРР при організації та проведенні закупівель товарів, послуг за Проектом.
- Встановлення, чи всі товари та послуги закуплено згідно з Угодою про позику, керівництвами МБРР із закупівель і Посібником.

Аудиторські знахідки

З метою реалізації Проекту за результатами конкурсних торгів у **2017 році** загалом укладено 14 договорів, у т. ч. у валюті позики – на **9166,4 тис. дол. США**, в національній валюті – на **12885,2 тис. грн**, у **2018 році** – 15 договорів на суму **14 548,6 тис. дол. США і 36 237,2 тис. грн** відповідно.

Аудит засвідчив: товари та послуги закуплено згідно з Угодою про позику, але **майже кожна закупівля** здійснювалася з окремими **недоліками й порушеннями** Посібника і керівництв МБРР із закупівель, зокрема:

- ✓ **п'ять закупівель розпочато за відсутності погодження МБРР їх включення до плану закупівель** (пункт 2.1.2 частини другої Посібника), наприклад закупівлі послуг чотирьох індивідуальних консультантів (*IC-A1/3, IC-C7, IC-E6, IC-3.5*);
- ✓ **за 13 закупівлями немає погодження МБРР окремих їх етапів.** Так, закупівлі комп'ютерної техніки для центрів “Прозорий офіс” (*NCB-A1, NCB-A5, NCB-A7*) і системи документообігу Мінсоцполітики (*NCB-A3*) здійснено на підставі ДКТ, не погодженої МБРР;
- ✓ **9 закупівель** (5364,1 тис. дол. США та 12406 тис. грн), передбачених у плані закупівель, **проведено, але не внесено до планів заходів на відповідний рік**, що **не узгоджується** з розділом 5 частини першої Посібника і додатком 1 до Керівництва МБРР із закупівлі послуг (зокрема, закупівлі консультаційних послуг з розроблення підходів до контролю під час надання соціальної підтримки (QCBS-B2) і розроблення методів ризикоорієнтовної перевірки достовірності даних (QCBS-B3));

Основні результати аудиту: значні ризики викривлень фінансової та бюджетної звітності (продовження опису знахідок всеохоплюючого ризику 3)

✓ за 20 закупівлями не дотримано строків проведення окремих етапів закупівель, визначених графіком проведення закупівель, встановленим у розділі 3 частини 2 Посібника, що **відтермінувало реалізацію Проєкту**. Зокрема, при закупівлі послуг з розроблення та впровадження регіонального плану реформування інтернатних закладів у Київській області (QCBS-3.3) підписання договору з переможцем тривало чотири місяці, а оцінка технічних пропозицій учасників закупівлі з впровадження регіонального плану реформування інтернатних закладів у Чернігівській області (QCBS-3.2) – три місяці.

За поясненням Мінсоцполітики, графік проведення закупівель відображає орієнтовні терміни проведення етапів закупівель і послідовність заходів для кожного методу закупівель, тобто не є обов'язковим до виконання, але його дотримання сприятиме своєчасній реалізації заходів Проєкту в установлені Угодою про позику строки. Водночас фактичний стан справ свідчить про можливе відтермінування дати закриття Проєкту;

✓ дві закупівлі проведено з недотриманням окремих положень типової конкурсної документації (за пакетом NCB-A2 всупереч пунктам 19.5, 19.6 ДКТ повідомлення про повернення забезпечення пропозиції надіслані учасникам **на 13 днів раніше, ніж укладено договір**; за QCBS-3.3 на час проведення переговорів з переможцем торгів закінчився граничний термін дії фінансової пропозиції (переговори проведено 15.12.2016, а граничний термін дії пропозиції – 14.11.2016);

✓ під час відбору п'яти індивідуальних консультантів не дотримано положень Посібника та Керівництва МБРР із закупівлі послуг (зокрема, не враховано вимог щодо заборони наймання державних службовців раніше, ніж за 6 місяців після звільнення, та проведення співбесід з кандидатами; відбір без погодження з МБРР здійснено лише із двох претендентів з відповідною кваліфікацією);

✓ копії семи укладених договорів Мінсоцполітики не надіслано МБРР (пункт 4.5.3 частини другої Посібника);

✓ оголошення про результати семи торгів не опубліковано (розділ 3 частини другої Посібника та пункти 7 додатків № 1 і № 2 керівництв МБРР із закупівлі послуг і товарів відповідно).

Касові видатки за цими договорами у 2017 році становили 1 823,5 тис. дол. США (49 388,9 тис. грн), у **2018 році – 9649 тис. дол. США (266886 тис. гривень).**

Надана рекомендація № 2 щодо посилення внутрішнього контролю за дотриманням при проведенні закупівель положень Посібника і керівництв МБРР із закупівлі послуг і товарів.

Процедури закупівлі товарів і послуг за Проєктом є складними для сприйняття і специфічними, що створює умови для порушення встановлених вимог і шахрайства

Основні результати аудиту: значні ризики викривлень фінансової та бюджетної звітності

Зміни ключового персоналу Проекту за відсутності нормативної вимоги щодо необхідності документально оформлення передання справ у разі звільнення такого персоналу

Опис ризику: специфічний 1

- Зміни ключового персоналу Проекту негативно впливають на стан його реалізації.
- Втрачено документи за окремими пакетами закупівель після розірвання за згодою сторін у грудні 2017 року договорів із усіма консультантами із закупівель (дві особи).
- Система закупівель Проекту є специфічною, вразливою для помилок, а окремі її елементи нечітко врегульовано Посібником та керівництвами МБРР із закупівель (щодо процедур погодження МБРР етапів закупівель і термінів їх проведення).

Реагування

- Оцінка пакетів закупівель, закріплених за консультантами з питань закупівель, договори з якими розірвано.
- Запити до персоналу, перевірка документів.

Аудиторські знахідки

- **зміна координатора Проекту.** Такі повноваження з 18.09.2014 по 18.05.2017 покладалися на заступника Міністра з питань європейської інтеграції Устименка С. О., а з 23.05.2017 по 06.09.2019 – на заступника Міністра Шамбіра М. І. Як наслідок, певне прискорення реалізації Проекту **намітилося лише у 2018 році;**
 - у договорах з індивідуальними консультантами **не визначено умов** щодо документального оформлення **передання справ** у разі розірвання договорів. Результат – неналежне зберігання документів Проекту;
 - **зберігання** електронних копій документів Проекту на сервері не передбачалося, не встановлено авторизованого доступу. Як наслідок – **втрата окремих документів із закупівель**, що проводилися у 2017 році. *Зокрема, консультант із закупівель, звільнений у грудні 2017 року, скопіював і видалив з комп'ютера всі дані про закупівлі, якими він користувався в роботі; немає окремих документів на паперових носіях щодо проведення закупівлі за пакетом № IC-A1/3.*
- Надана рекомендація № 3** щодо забезпечення належного зберігання документів Проекту.

Основні результати аудиту: значні ризики викривлень фінансової та бюджетної звітності

Наявність діяльності, яка за своєю природою традиційно є чутливою до шахрайства або корупції (високовартісні договори, зокрема, на створення електронних реєстрів і систем)

Опис ризику: специфічний 2

Придбання складного високовартісного обладнання, прикладного програмного забезпечення, створення електронних реєстрів за відсутності достатнього досвіду персоналу з цього питання для перевірки наданих послуг.

Реагування

Збільшення вибірки для перевірки дотримання умов договорів та їх адміністрування, консультування з IT-фахівцями.

Аудиторські знахідки

У межах компонента 2.1 частини 2 Проекту, за даними бюджетної звітності та звітності до МБРР, касові видатки за 2017 рік за шістьма договорами становили **32374,7 тис. грн** (1187,7 тис. дол. США), за 2018 рік за 15 договорами – **218262,2 тис. грн** (7841,9 дол. США) і спрямовані переважно на забезпечення автоматизації процесів надання соціальних послуг. Проте **плинність IT-персоналу Проекту і Мінсоцполітики**, відповідального за ці питання, **за відсутності належного внутрішнього контролю** негативно позначилася на реалізації Проекту:

- **дострокове почергове звільнення консультантів**, відповідальних за створення системи E-SOCIAL. Так, договір з ФОП Звягінцев О. Л. достроково розірвано 28.02.2018, з ФОП Павленко Ю. В. – 27.04.2019, двічі змінювалися керівники відповідного структурного підрозділу Мінсоцполітики;

- **Мінсоцполітики** при укладанні 23.08.2016 з ТОВ “Транслінк Консалтинг” **договору № SH-A1 вартістю 1656 тис. грн** (термін надання послуг – **02.05.2017**) **не врахувало зауважень**, наданих в експертному висновку від 19.08.2016 за результатами первинної експертизи завдання Національної програми інформатизації, згідно з якими *“ЄСЕСД є типовим випадком створення окремої автоматизованої системи, що нехтує вітчизняним і міжнародним досвідом створення аналогічних ЄСЕСД в інших органах влади України та несе ризик неефективного витрачання бюджетних коштів”*, і мету створення системи в межах Проекту, що призвело до порушення товариством **на більш як рік** терміну надання послуг (ЄСЕСД постійно доопрацьовувалася, розрахунки за договором завершено лише у серпні 2018 року) та сплати ним штрафних санкцій;

- Мінсоцполітики в особі радника Міністра Турби Р. О., призначеного менеджером Проекту для створення E-SOCIAL (договір № ІСВ-А1/1 на суму 4072,4 тис. дол. США), **від 6 до 55 днів зволікало із прийняттям звітів** від виконавця та наданням зауважень, що **відстрочувало виконання основного договору** компонента 2.1 частини 2 Проекту і свідчить про недоліки внутрішнього контролю в управлінні ним (стор. 48).

Основні результати аудиту: значні ризики викривлень фінансової та бюджетної звітності

Опис ризику: специфічний 3

• Недостатні заходи з адміністрування укладених договорів за наявності коштів на рахунках Проекту.

• Несвоєчасне виконання договорів.
• Викривлення показників звітності.

Реагування

- 100-відсоткове тестування достовірності відображення у звітності зобов'язань за договорами.
- Оцінка підстав включення показників до звітності Проекту.

Аудиторські знахідки

У межах Проекту у 2017, 2018 роках дебіторська та кредиторська заборгованість рахувалася за сімома договорами, укладеними за компонентом 2.1 частини 2 Проекту для придбання комп'ютерного обладнання та меблів з метою забезпечення Пенсійного фонду України, центрів соціальних послуг у форматі “Прозорий офіс” та об'єднаних територіальних громад, а також створення системи E-SOCIAL, та одним договором № SH-D6 за компонентом 2.4 частини 2 з придбання тактильних засобів інформації.

За даними обліку та бюджетної звітності за КПКВК 2501630 (ф. 7д), дебіторська заборгованість станом на 01.01.2017 не рахувалась, на 01.01.2018 обліковувалася за договором № NCB-A3 у сумі 79,3 тис. грн, а на 01.01.2019 – за договором № ICB-A5 у сумі **3994,3 тис. грн** (планова дата постачання товарів – 21.01.2019). Кредиторська заборгованість на початок 2017 року становила 450 тис. грн (договір № SH-A1), на початок 2018 року – 3268 тис. грн (договори SH-A1, NCB-A1, NCB-A3, SH-D6) і на початок 2019 року – 20151,8 тис. грн (договори NCB-A1, NCB-A10, ICB-A1/1, ICB-A2/1). Аудиторські процедури підтвердили, що **зобов'язання за договорами у повному обсязі та своєчасно** відображено в обліку та звітності. При цьому аудит засвідчив такі **причини виникнення кредиторської заборгованості:**

✓ **недостатньо обґрунтовані управлінські рішення** щодо придбання у **2017, 2018 роках комп'ютерного обладнання і меблів на суму 15133 тис. грн** до завершення реконструкції відповідних приміщень (договори NCB-A1, NCB-A10) призвели до **неможливості їх монтажу** і, як наслідок – **остаточних розрахунків за договором;**

✓ **особливості умов оплати за договорами** без порушення встановлених термінів (10 відс. вартості фактично поставлених товарів / наданих послуг сплачуються після підписання документів (видаткові накладні, акт відповідності), що засвідчують їх приймання (ICB-A1/1, ICB-A2/1, NCB-A3));

✓ **порушення термінів надання послуг** (договір № SH-A1 з ТОВ “Транслінк Консалтинг”, до якого Мінсоцполітики застосовано штрафні санкції на суму **9,6 тис. гривень**).

Надана рекомендація № 4 щодо недопущення неефективного використання придбаних матеріальних цінностей.

Значне збільшення станом на 01.01.2019 обсягів кредиторської (у 50 разів) та дебіторської заборгованості, що свідчить про недоліки в адмініструванні укладених договорів

Основні результати аудиту: значні ризики викривлень фінансової та бюджетної звітності

Операції з передавання матеріальних цінностей об'єктам Проєкту належним чином не відображено в обліку, проведено несвоєчасно і з порушенням законодавства

Опис ризику: специфічний 4

- Недостатні заходи з адміністрування укладених договорів.
- Несвоєчасне виконання договорів.
- Викривлення показників звітності.

Реагування

- 100-відсоткове тестування достовірності відображення у звітності зобов'язань за договорами.
- Оцінка підстав включення показників до звітності Проєкту.

Аудиторські знахідки

Аудит засвідчив, що загальна вартість матеріальних цінностей, придбаних упродовж 2017, 2018 років за Проєктом, становила **264289,7 тис. грн**, у т. ч. для Мінсоцполітики – **23882,1 тис. грн**, об'єктів Проєкту – **240407, 6 тис. гривень**.

Істотних порушень Мінсоцполітики порядку ведення обліку товарно-матеріальних цінностей, визначеного частиною третьою Посібника, не встановлено. Водночас Міністерство не надало об'єктам Проєкту рекомендацій щодо застосування положень Посібника в частині відображення в обліку матеріальних цінностей, отриманих за Проєктом, та їх інвентаризації. Як наслідок, усі охоплені аудитом об'єкти Проєкту (Харків – 4, Одеса – 1 та Львів – 1) мали окремі порушення.

За результатами перевірок та огляду фактичної наявності матеріальних цінностей, переданих об'єктам Проєкту, встановлено:

✓ Департаментом праці та соціальної політики Одеської міської ради операції з оприбуткування отриманих і встановлених у червні – липні 2018 року 482 од. комп'ютерного, оргтехнічного і телекомунікаційного обладнання на суму 5935,4 тис. грн в облікових регістрах бухгалтерського обліку відображено у вересні, тобто із запізненням майже на два місяці, що не узгоджується з частиною п'ятою статті 9 Закону № 996 і пунктом 3.5 Положення № 88.

✓ Управлінням праці та соціального захисту населення адміністрації Холодногірського району Харківської міської ради лише частково проведено перевірку відповідності технічних характеристик стану та наявності комплектуючих системи “Електронна черга”; таким самим управлінням Новобаварського району перевірку взагалі не проведено.

Основні результати аудиту: значні ризики викривлень фінансової та бюджетної звітності (продовження опису знахідок специфічного ризику 4)

Операції з передання матеріальних цінностей об'єктам Проекту належним чином не відображено в обліку, проведено несвочасно і з порушенням законодавства

✓ Личаківським відділом соціального захисту управління соціального захисту департаменту гуманітарної політики Львівської міської ради у 2018 році всупереч **вимогам частини п'ятої статті 9 Закону № 996 не забезпечено належного оприбуткування в обліку та ведення у реєстрах операцій з надходження товарно-матеріальних цінностей на загальну суму 3838,6 тис. грн, що призвело до викривлення показників фінансової звітності.**

Серед причин – **несвочасне** відображення операцій на загальну суму **1789,1 тис. грн** (отримані матеріальні цінності в червні (1728,7 тис. грн) в обліку відображено у липні, а отримані в липні (60,4 тис. грн) – у серпні) та **відсутність в обліку** операцій з надходження матеріальних цінностей на суму 493,3 тис. грн, які в подальшому передано Головному управлінню Пенсійного фонду України у Львівській області для створення центру надання адміністративних послуг, в т. ч. послуг соціального характеру у форматі “Прозорий офіс”, за рішенням Львівської міської ради від 13.07.2018 № 3737. Крім того, Личаківський відділ соціального захисту до **01.10.2019** не здійснював ведення книги “Журнал-головна”, що є порушенням вимог Наказу № 755.

✓ **Управліннями праці та соціального захисту населення адміністрації Холодногірського та Новобаварського районів Харківської міської ради при оприбуткуванні у 2017, 2018 роках комп'ютерної техніки в порушення пункту 2 розділу II Стандарту № 122 та за неврахування пункту 16 розділу II Методичних рекомендацій № 11** здійснено зарахування до складу нематеріальних активів отриманого програмного забезпечення (Microsoft Windows 10 Professional) на загальну суму **1585,5 тис. грн**, що призвело до завищення у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності цих управлінь вартості нефінансових активів.

Надано **рекомендації № 4, 5** щодо недопущення неефективного використання придбаних матеріальних цінностей і забезпечення належного їх обліку.

Основні результати аудиту: значні ризики викривлень фінансової та бюджетної звітності

Матеріальні цінності не використовуються об'єктами Проекту, зберігаються неналежним чином або використовуються не за призначенням, що свідчить про можливе шахрайства

Опис ризику: специфічний 5

Матеріальні цінності, придбані Мінсоцполітики і передані об'єктам Проекту, не використовуються, зберігаються неналежним чином або використовуються не за призначенням.

Реагування

- Оцінка стану введення в експлуатацію та використання за призначенням.
- Огляд фактичної наявності та використання придбаних матеріальних цінностей за призначенням (міста Харків, Львів, Одеса).

Аудиторські знахідки

Результати перевірок засвідчили факти використання об'єктами Проекту матеріальних цінностей, отриманих за Проектом, **не за призначенням або їх невикористання:**

✓ Управлінням соціального захисту населення в Київському районі Департаменту праці та соціальної політики Одеської міської ради - отримані у липні 2018 року матеріальні цінності (стелаж архівний двосторонній 7 полиць у кількості 34 шт. на загальну суму 195 тис. грн) **за відсутності потреби не використовувалися** та лише у листопаді передані до відповідного управління у **Суворовському районі** для використання за призначенням;

- отримані у червні – липні 2018 року 56 од. телефонів Panasonic на загальну суму **125,9 тис. грн** на дату огляду (**02.10.2019**) були **запаковані у коробках і зберігались у складському приміщенні**, а 4 од. сенсорних POS-терміналів, що входять до комплекту “Система “Електронна черга” тип 3”, розташовано в залі очікування, але **не використовувалися відвідувачами.**

✓ **Управліннями праці та соціального захисту населення адміністрації Холодногірського та Новобаварського районів Харківської міської ради отримане комп'ютерне обладнання на суму 14012,5 тис. грн не використовується**, оскільки об'єднаний Центр надання соціальних послуг “Прозорий офіс” буде відкритий після закінчення реконструкції будівлі у 2020–2021 роках. Харківською міською радою на запит Мінсоцполітики від 03.12.2018 № 23622/0/2-18/19 не надано пропозицій щодо перерозподілу комп'ютерної техніки для використання іншими центрами соціальних послуг у форматі “Прозорий офіс”.

Надана рекомендація № 4 щодо недопущення неефективного використання придбаних матеріальних цінностей.

Основні результати аудиту: інші результати аудиту

Облікова політика та звітування за Проектом	<p>Під час аудиту здійснено оцінку прийнятності облікової політики Мінсоцполітики, яка у 2017, 2018 роках визначалася трьома наказами Міністерства (від 05.03.2015 № 248, від 06.03.2017 № 346, від 10.04.2018 № 487), організації бухгалтерського обліку і звітності в апараті Мінсоцполітики (наказ від 06.03.2017 № 347) у частині положень, що стосуються Проекту, та встановлено окремі недоліки, зокрема:</p> <ul style="list-style-type: none">✓ не визначено передбачених положеннями частини третьої Посібника форми ведення обліку і формування звітності за Проектом та вимог щодо ведення обліку за всіма напрямками використання коштів у межах Проекту у валюті позики і національній валюті;✓ не розкрито передбачених Законом № 996 деталей організації бухгалтерського обліку (в частині операцій за Проектом). Наприклад, робочий план субрахунків для відображення операцій за Проектом в період з 01.01.2017 по 09.04.2018 до наказу про облікову політику не додавався та сформований Мінсоцполітики під час аудиту на запит членів контрольної групи Рахункової палати;✓ не враховано Методичних рекомендацій № 11 при фактичному застосуванні нетипової кореспонденції субрахунків за операціями з нарахування відсотків за залишками на валютному рахунку Мінсоцполітики та їх перерахування; придбання валюти через Казначейство; надходження сум з рахунку позики; обліку фактичних видатків Проекту залежно від джерел доходів, обліку податку на додану вартість з нерезидентами; не визначено з березня 2017 року порядку застосування реєстрів синтетичного та аналітичного бухгалтерського обліку;✓ не встановлено графіка обігу документів, які оформляються за Проектом, що, зокрема, негативно позначилось на організації розрахунків з індивідуальними консультантами, та форм первинних документів, щодо яких немає типових форм (документи з розрахунку суми податку на додану вартість за договорами з нерезидентами, обліку валютних операцій), що свідчить про низький рівень внутрішнього контролю;✓ не внесено з березня 2018 року змін до облікової політики у зв'язку із скасуванням ведення обліку операцій за Спецрахунком. <p>Надана рекомендація № 6 щодо удосконалення облікової політики та організації бухгалтерського обліку та звітності за Проектом.</p>
--	--

Основні результати аудиту: недосконалість законодавства

Недосконалість порядку відображення окремих операцій Проекту

Аудиторські знахідки

Дані про суми залучених коштів позики за Проектом відображаються у складі звітності з виконання державного бюджету окремо за формами, визначеними Наказом № 41: для загального фонду узагальнено в розділі IV.1 “Фінансування за класифікацією фінансування бюджету за типом кредитора додатка “Звіт про виконання державного бюджету України”, що унеможливило здійснення їх перевірки; спеціального фонду – у додатку 11 “Інформація щодо кредитів (позик), що залучаються державою до спеціального фонду Державного бюджету України від іноземних держав, банків і міжнародних фінансових організацій для реалізації інвестиційних проектів”.

Аудит засвідчив окремі прогалини у нормативному забезпеченні реалізації Проекту, зокрема:

✓ нормами Порядку № 70 **поєднання** в одному проекті елементів **системного** (кошти за частиною 1 Проекту **віднесено до зовнішніх запозичень**, які згідно з частиною першою статті 15 Бюджетного кодексу України є **джерелом фінансування бюджету** і спрямовуються до **загального фонду**) та інвестиційного (за частинами 2, 3 Проекту кошти позики спрямовуються до спеціального фонду) проектів **не передбачено**;

✓ **не визначено** порядку відображення операцій у разі **різних дат списання коштів з рахунку позики та їх надходження** на Спецрахунок. Так, згідно з пунктом 3.2.1 частини третьої Посібника і пунктом 3.4 статті 3 Договору про безповоротну передачу коштів позики вважається наданою Україні в день її списання з рахунку позики відповідно до заявок в тих же валютах та розмірах, які зазначені в заявках, а згідно з розділом 4.1 частини третьої Посібника операції з надходження коштів відображаються в обліку за курсом НБУ на дату надходження коштів.

Наприклад, **15.02.2017** за заявкою № 28 з рахунку позики знято 295 641,5 дол. США за курсом **27,230462** грн за 1 дол. США, а на Спецрахунок кошти зараховано **16.02.2017** за курсом **26,993603** гривні. Це не вплинуло на показники звітності до МБРР, що складається у **валюті позики**. Водночас **відображення операції у національній валюті** в бухгалтерському обліку Мінсоцполітики за датою зарахування суми на Спецрахунок внаслідок коливання курсу долара США призвело до **утворення курсової різниці** (-70025,34 грн), яка після завершення бюджетного року віднесена на фінансовий результат. Це стало **однією з причин відхилення даних звітності Мінсоцполітики від даних звітності Казначейства** з виконання державного бюджету;

Основні результати аудиту: недосконалість законодавства (продовження опису знахідок)

✓ окремі положення Посібника не погоджувалися з Мінфіном і Казначейством, що призвело на четвертому році реалізації Проєкту до скасування з **01.04.2018** ведення Мінсоцполітики бухгалтерського обліку операцій за Спецрахунком, який фактично є рахунком Казначейства. Рішення Мінсоцполітики щодо скасування прийнято на підставі роз'яснення Казначейства від 29.03.2018, наданого на запит Міністерства, в якому, зокрема, зазначено, що **кошти спеціального фонду державного бюджету, які обліковуються на аналітичному рахунку 2513 “Кошти Казначейства” як кошти спеціального фонду державного бюджету, що спрямовуються на спеціальні видатки, не повинні відображатися у формах бюджетної звітності розпорядників бюджетних коштів. Мінсоцполітики у бюджетній звітності (ф. № 4-3д) повинно відображати тільки суму коштів, зарахованих на спеціальні реєстраційні рахунки для здійснення платежу, та суми проведених видатків зі спеціальних реєстраційних рахунків або з поточних рахунків в установах банків. При внесенні у вересні 2018 року змін до Посібника зазначене не враховано (розділом 4.2 частини третьої Посібника передбачено ведення Мінсоцполітики суцільного за охопленням обліку операцій Проєкту в реєстрах бухгалтерського обліку).**

Крім того, Мінсоцполітики на виконання Порядку № 1090 щокварталу готує та надає Мінфіну звітність за Проєктом, яка, зокрема, містить звіт про рух коштів на спеціальному рахунку в іноземній валюті, що ґрунтується на даних внутрішнього обліку, надає виписки за залишками коштів на Спецрахунку на певні дати у складі підтвердних документів до заявок на зняття коштів з рахунку позики;

✓ додатком № 3 до частини третьої Посібника не передбачено кореспонденції субрахунків за окремими операціями Проєкту, зокрема з передання матеріальних цінностей на баланс об'єктів Проєкту, а також порядку їх фактичного обліку на місцях, що призвело до порушень законодавства та Посібника при обліку матеріальних цінностей об'єктами Проєкту;

✓ положення розділу 3 частини третьої Посібника у частині покладання на Рахункову палату повноважень щодо проведення аудиту фінансової звітності за видатками, проведеними Мінсоцполітики, відповідно до стандартів Рахункової палати та технічного завдання, наданого МБРР, не передбачені Угодою про позику.

Надана рекомендація № 5 щодо забезпечення удосконалення норм Посібника.

Недосконалість порядку відображення окремих операцій Проєкту

Основні результати аудиту: підтвердження даних звітності до МБРР

Звітність
до МБРР за
2017, 2018
роки

Аудиторські знахідки

Аудит засвідчив, що звітність до МБРР за Проектом за 2017, 2018 роки підготовлена у валюті позики за касовим методом на підставі даних бухгалтерського обліку, ведення якого відповідним структурним підрозділом Мінсоцполітики за допомогою консультантів ГУП здійснено з дотриманням вимог і внутрішніх процедур МБРР. Подання звітності за кожен звітний квартал 2017, 2018 років здійснено Мінсоцполітики з **дотриманням встановлених Угодою про позику термінів (не пізніше ніж через 45 днів після завершення відповідного звітного періоду)**. Виявлені під час аудиту недоліки і порушення **були несуттєвими та не вплинули** на показники звітності.

Кошти позики визначалися джерелом фінансування **Проекту в день їх списання з рахунку позики**. Витрати **здійснено** за всіма напрямками використання коштів за Проектом і категоріями на момент здійснення платежів. Операції за Проектом в інших валютах, крім валюти позики та національної валюти, **не здійснювалися**. Операції з **надходження коштів позики** відображалися за курсом НБУ на дату їх надходження, з **використання** – в іноземній валюті за курсом НБУ на дату здійснення таких операцій, у національній валюті – за курсом продажу валюти позики для здійснення таких операцій. Оплата наданих послуг, отриманих товарів, операційних витрат за Проектом у 2017, 2018 роках здійснювалася з рахунку позики, реєстраційного та валютного рахунків Мінсоцполітики відповідно до Угоди про позику, Посібника та Листа МБРР, включаючи керівні положення МБРР із закупівель. **Використання коштів здійснювалося лише Мінсоцполітики**.

У 2017 році з рахунку позики знято **18 382,0 тис. дол. США**, в т. ч. **81,6 відс.** зараховано до загального фонду державного бюджету, **18,4 відс.** – до спеціального фонду; у 2018 році – **40814 тис. дол. США, 73,5 і 26,5 відс.** відповідно. З огляду на обмеження, визначені в стратегії аудиту і предметі аудиту, Рахунковою палатою не підтверджувалися видатки за частиною 1 Проекту.

Загальна сума касових видатків на реалізацію частин 2 і 3 Проекту у валюті позики у 2017 році становила **3561,8 тис. дол. США**, у **2018 році – 10994 тис. дол. США** і відповідає даним бухгалтерського обліку Мінсоцполітики і даним, включеним до звітності МБРР (табл. 1).

На початок 2017, 2018, 2019 років і звітних кварталів 2017, 2018 років залишки коштів на Спецрахунку та рахунках Проекту, відкритих у Казначействі, підтверджені банківськими виписками і відповідають показникам, включеним до звітності до МБРР. Водночас встановлено, що у звіті “Джерела коштів та їх використання” некоректно наведено дані про залишок коштів на реєстраційному рахунку Мінсоцполітики, оскільки фактично ці суми знаходяться на всіх рахунках, відкритих у Казначействі.

Основні результати аудиту: підтвердження даних звітності до МБРР

Таблиця 1

Показники звітності до МБРР за 2017, 2018 роки

тис. дол. США

Показники	Угода про позику (бюджет)	Станом на 01.01.2017	2017 рік	Станом на 01.01.2018	2018 рік	Станом на 01.01.2019
Баланс на початок, всього: в т. ч.	-	570,92	-	391,16	-	211,15
Спецрахунок Казначейства в іноземній валюті	-	553,87	-	267,97	-	203,05
валютний рахунок Мінсоцполітики в іноземній валюті	-	-	-	-	-	-
реєстраційний рахунок Мінсоцполітики в національній валюті	-	17,05	-	123,19	-	8,10
Джерела коштів Проекту, всього: в т. ч.	300000,00	73320,46	18382,05	91702,51	40814,00	132516,51
кошти позики	300000,00	73320,46	18382,05	91702,51	40814,00	132516,51
Витрати Проекту за категоріями всього в т. ч.	300000,00	72749,54	18561,81	91311,35	40994,01	132305,36
платежі за ПІВ у межах частини 1 Проекту	200000,00	70000,0	15000,0	85000,0	30000,0	115000,0
товари, роботи, неконсультаційні послуги, послуги консультантів, операційні витрати та навчання в межах частин 2, 3 Проекту	99250,00	1999,54	3561,81	5561,35	10994,01	16555,36
разова комісія за надання позики	750,00	750,00	-	750,00	-	750,00

Звітність до МБРР за 2017, 2018 роки

Основні результати аудиту: підтвердження даних звітності до МБРР

Звітність
до МБРР
за 2017,
2018 роки

Аудиторські знахідки

Аудит засвідчив, що у 2017, 2018 роках звітність за Проектом на етапі підготовки документів для зняття коштів з рахунку позики (включає видаткову відомість, що є підсумком витратних відомостей, використаних як підстава для надання заявок на зняття коштів, акт звіряння Спецрахунку) формувалася з дотриманням загальних процедур зняття коштів з рахунку позики, визначених Посібником.

Мінсоцполітики підготовлено та подано разом з витратними відомостями та іншими підтвердними документами:

- ✓ у **2017 році 14 заявок**, які погоджено Мінфіном та задоволено МБРР у повному обсязі, в т. ч.:
 - **дві заявки** за результатами виконання двох із 17 ІПВ за **частиною 1 Проекту** (у жовтні до загального фонду державного бюджету надійшло **15 000 тис. дол. США**);
 - **12 заявок** на виконання **частин 2, 3 Проекту**, з яких 10 заявок на поповнення Спецрахунку на суму **3095,7 тис. дол. США**, з них 654,3 тис. дол. США як авансування, одна як документальне підтвердження авансування на суму 20,8 тис. дол. США (такі заявки не передбачають перерахування коштів на Спецрахунок, а лише звітують про витрачання авансованих коштів, здійснене в попередніх періодах) і одна на здійснення прямого платежу з рахунку позики в грудні 2017 року (286,4 тис. дол. США);
- ✓ у **2018 році 15 заявок**, з яких 14 задоволено МБРР у звітному році, в т. ч.:
 - **дві заявки** за результатами виконання двох із 17 ІПВ за **частиною 1 Проекту** (у грудні до загального фонду державного бюджету надійшло **30000 тис. дол. США**);
 - **12 заявок** на виконання частин 2, 3 Проекту, з яких сім заявок на поповнення Спецрахунку (**4619,3 тис. дол. США**, у т. ч. 1000 тис. дол. США авансування), чотири як документальне підтвердження авансування, здійсненого в попередньому році (1065 тис. дол. США), та одна на здійснення прямого платежу в грудні (173450,6 тис. грн, що еквівалентно 6194,7 тис. дол. США) для розрахунків за договором від 17.09.2018 № ІСВ-А2/1 «Забезпечення комп'ютерним обладнанням та стандартним програмним забезпеченням центрів обробки даних ПФУ», укладеним Мінсоцполітики з ТОВ «Білінтех Україна».

Відомості про зняття коштів із рахунку позики підтверджено за результатами аудиторських процедур.

Основні результати аудиту: підтвердження звітності до МБРР

Звітність
до МБРР
за 2017,
2018 роки

Аудиторські знахідки

Перелік документів, що додавалися до заявок на відшкодування та звітності про сплату прийнятних витратів зі Спецрахунку, містить відомість, що підтверджує правильність ведення Спецрахунку і **розрахунок суми його поповнення; витратні відомості за звітний період (із супровідною документацією та без неї); **відомості платежів**, здійснені за звітний період для платежів за договорами, вартість яких становить або перевищує еквівалент, у разі оплати робіт – **500 тис. дол. США, товарів і неконсультаційних послуг – 300 тис. дол. США, послуг консультантів – 100 тис. дол. США** (юридичні особи) та **50 тис. дол. США** (консультанти – фізичні особи); **реєстри копій супровідних документів до витратних відомостей з первинними документами; копії платіжних доручень і виписок із рахунків, відкритих за Проектом; заявки на прямі платежі** з документами, що підтверджують прийнятні витрати (видаткова відомість, акти тощо).**

Аудит засвідчив: відповідно до підпункту ii пункту 6.3 Листа МБРР звітність про прийнятні витрати зі Спецрахунку подається **щомісяця**. Водночас у 2017, 2018 роках така звітність додавалася до заявок на зняття коштів, що **не вплинуло на характер та повноту звітування. Прийнятні витрати**, включені до витратних відомостей при наданні заявок на поповнення Спецрахунку, підтверджено документами щодо **змісту заявок, наданих МБРР**.

За даними, включеними до витратних відомостей і доданих до заявок:

- ✓ **2017 року** відзвітовано перед МБРР щодо суми касових витратків Проекту, здійснених з реєстраційного та валютного рахунків Мінсоцполітики загалом на **2 462,2 тис. дол. США**, в т. ч. 295,6 тис. дол. США витратків здійснено з **02.12.2016** по 31.12.2016 і **2 166,6 тис. дол. США** – з 01.01.2017 по **27.11.2017**, що становить **66,1 відс. касових витратків 2017 року**;
- ✓ **2018 року** – на суму **4 684,3 тис. дол. США**, в т. ч. 1 108,8 тис. дол. США витратків здійснено з **28.11.2017** по 31.12.2017 і **3575,5 тис. дол. США** – з 01.01.2018 по **09.11.2018 (74,5 відс. витратків 2018 року)**. При цьому дані щодо **25,5 відс. витратків**, здійснених з **28.11.2017 по 31.12.2017** у сумі **1223,9 тис. дол. США**, надано при поданні заявок № 54 від 04.12.2018 і № 57 від 16.12.2018, які задоволено МБРР у наступному звітному періоді – **07.01.2019 та 08.02.2019** відповідно.

З урахуванням зазначеного загальна розрахункова сума коштів, яка згідно із заявками мала надійти на Спецрахунок, у **2017 році** становила **3095,7 тис. дол. США**, у **2018 році** – **4619,3 тис. дол. США**, що **відповідає фактичній сумі надходжень** на Спецрахунок у відповідних періодах. Інформація про надходження сум на Спецрахунок, **підтверджена аудиторськими процедурами**, наведена в додатках **2, 3**.

Основні результати аудиту: підтвердження даних звітності до МБРР

Звітність
до МБРР
за 2017,
2018 роки

Аудиторські знахідки

Аудитом стану формування та задоволення заявок встановлено:

- ✓ у заявках не зазначено дати підписання їх уповноваженими особами Мінсоцполітики, передбаченої формою документа, що унеможливило встановлення точної дати формування заявки. Усі заявки містили підписи уповноважених осіб Мінфіну, Мінсоцполітики, але дата зазначалася лише Мінфіном;
- ✓ накопичення документів, доданих до заявки на поповнення Спецрахунку, наприклад, у складі документів до заявки № 34 (вих. Мінсоцполітики 08.09.2017), задоволеної МБРР 06.10.2017, відомість від 29.08.2017, що підтверджує правильність ведення Спецрахунку, сформована за даними залишків коштів на Спецрахунку станом на 21.08.2017, за іншими рахунками Проекту станом на 15.08.2017 – з наданням підтверджень платежів за період з 29.07.2017 по 29.08.2017;
- ✓ недотримання загального терміну проходження заявок, визначеного Посібником (на етапах їх підготовки Мінсоцполітики, погодження Мінфіном і задоволення МБРР). Так, у 2017 році загальний термін коливався від 12 до 25 днів, у 2018 – від 9 до 33 днів, а перевищення 15-денного розрахункового нормативного терміну для заявок у валюті позики, визначеного згідно з підпунктом 6.2.2 частини третьої Посібника, встановлено за десятьма заявками 2017 року та сьома 2018 року (не дотримано переважно термінів підготовки документів Мінсоцполітики та Мінфіном). Як наслідок, порушення терміну проходження документів Мінсоцполітики та Мінфіном за заявкою № 54 від 04.12.2018 на суму 1100,5 тис. дол. США, з яких 805,1 тис. дол. США авансування, задоволеною 07.01.2019, зменшило на 295,4 тис. дол. США суму витрат, включених до витратних відомостей у 2018 році;
- ✓ прямий платіж у сумі 286,4 тис. дол. США здійснено 22.12.2017 за дозволом МБРР від 04.12.2017 з рахунку позики в розмірі, що менше за мінімальну суму, встановлену Угодою про позику (300 тис. дол. США) для часткової оплати постачання комп'ютерного обладнання центрам соціальних послуг у форматі «Прозорий офіс» у м. Харків відповідно до договору від 30.10.2017 № NCB-A1 вартістю 515,9 тис. дол. США, укладеного Мінсоцполітики з ТОВ «НВП «ЕНГЛЕР». Водночас прямі платежі на здійснення розрахунків за договором не планувалися, а кошти на цю мету неодноразово включалися до заявок на поповнення Спецрахунку;

Основні результати аудиту: підтвердження даних звітності до МБРР

Звітність
до МБРР
за 2017,
2018 роки

Аудиторські знахідки

✓ **випадки завчасного замовлення коштів на поповнення Спецрахунку, що спричиняло накопичення в певних періодах сум на Спецрахунку внаслідок зняття сум на одну мету, а використання на іншу у зв'язку з тривалим очікуванням підстав для освоєння коштів.** Такі недоліки виявлено за результатами оцінки обґрунтованості розрахунку суми поповнення Спецрахунку, який додавався до заявок на вимогу Мінфіну, **та свідчать про недостатній рівень контролю на етапі підготовки заявок на поповнення.** Як наслідок, до заявок разом із сумами, розрахованими за уже укладеними в межах Проєкту договорами, включалися суми на проведення видатків **за плановими закупівлями** (за назвою пакетів закупівель), договори за якими **укладено набагато пізніше, ніж замовлено суми на їх оплату.**

Так, для проведення заходу “Забезпечення комп’ютерним обладнанням та меблями центрів соціальних послуг у форматі “Прозорий офіс” за результатами закупівель пакетів № NCB-A1 орієнтовною вартістю 550 тис. дол. США 01.05.2017 і № NCB-A2 – 250 тис. дол. США 06.04.2017 Мінсоцполітики лише **30.10.2017 і 17.05.2017** укладено договори вартістю 515,9 і 188,7 тис. дол. США відповідно. Однак суми на здійснення видатків за цими закупівлями включалися у заявки вже із **січня 2017 року, в деяких випадках узагальнено.** **Загальний обсяг заявлених сум до фактичного укладання цих договорів становив щонайменше 647,3 тис. дол. США, але у 2017 році з рахунків Мінсоцполітики для їх оплати використано 358,5 тис. дол. США.**

До 11 заявок 2017 року на поповнення Спецрахунку з лютого **включалися суми на проведення заходу “Розробка та впровадження системи документообігу”** (договори від 23.08.2016 № SH-A1, від 20.10.2017 № NCB-A3). Водночас **касові видатки у 2017 році на оплату цих договорів становили 516 тис. дол. США (лише 18,8 відс. загального обсягу замовлених на цю мету коштів).**

Аналогічні недоліки мали місце і у 2018 році і стосувалися, зокрема, проведення заходу “Забезпечення комп’ютерним обладнанням та меблями центрів соціальних послуг у форматі “Прозорий офіс” (пакети закупівель № NCB-A9, NCB-A10). Визначити загальну суму коштів, замовлених у складі заявок із серпня 2018 року, під час аудиту не вдалося через включення їх до розрахунку на проведення заходу однією сумою. Однак у заявці № 52, задоволеній 05.12.2018, на виконання договору від 29.10.2018 № NCB-A10 заявлено кошти в сумі 165 тис. дол. США, яка в **3,8 рази перевищила касові видатки з виконання договору.**

Основні результати аудиту: підтвердження даних бюджетної звітності

Бюджетна звітність за 2017, 2018 роки

Аудиторські знахідки

У 2017, 2018 роках у державному бюджеті передбачалося щорічне повне освоєння сум залучених коштів позики в межах бюджетного року. Законом України від 21.12.2016 № 1801 «Про Державний бюджет України на 2017 рік» для фінансування Проєкту передбачено залучити **471112,6 тис. грн** коштів позики, Законом України від 07.12.2017 № 2246 «Про Державний бюджет України на 2018 рік» – **151500 тис. грн** та Мінсоцполітики як головному розпоряднику бюджетних коштів затверджено бюджетні призначення за КПКВК 2501630 за рахунок спеціального фонду держбюджету на 2017, 2018 роки відповідно до залучених коштів позики.

У **2017 році** обсяги видатків за Проєктом за КПКВК 2501630 **не переглядалися**, у **2018 році** обсяги **збільшено на 320100 тис. грн** і затверджено в сумі **471600 тис. грн** (на підставі розпорядження Кабінету Міністрів України від 10.10.2018 № 736-р за рахунок зменшення обсягу надання кредиту з державного бюджету Мінфіну за КПКВК 3511620 «Фінансування проєктів розвитку за рахунок коштів, залучених державою»). Згідно зі зведеним кошторисом за КПКВК 2501630 у **2017 році (471112,6 тис. грн) 459912,6 тис. грн** передбачалося використати через Мінсоцполітики (розпорядник коштів нижчого рівня) і 11200 тис. грн через УФСІ (одержувач бюджетних коштів); у **2018 році** з урахуванням змін (**471600 тис. грн**) – 470850 тис. грн через Мінсоцполітики і 750 тис. грн через УФСІ.

При цьому **розрахунки до показників кошторису на 2017, 2018 роки** за КПКВК 2501630 Мінсоцполітики за участі консультантів Проєкту проведено з **окремими недоліками**: немає **детальних розрахунків у розрізі заходів Проєкту**, а договори і пакети закупівель вказано без зазначення кількості товарів та послуг, їх вартості за одиницю, що **не узгоджується з пунктом 29 Порядку № 228**, ускладнило оцінку проведених на підставі цих розрахунків видатків і **привело до порушення бюджетного законодавства**.

Паспорти бюджетної програми за КПКВК 2501630 у 2017, 2018 роках **затверджено з недотриманням терміну**, визначеного частиною восьмою статті 20 Бюджетного кодексу України (паспорт на 2017 рік затверджено спільним наказом Мінсоцполітики та Мінфіну від 24.03.2017 № 467/383, на 2018 рік – від 16.02.2018 № 381/337), що згідно зі статтею **116 Бюджетного кодексу України є порушенням бюджетного законодавства** та стало у **2017 році** однією з причин відстрочення використання коштів за програмою.

Основні результати аудиту: підтвердження даних бюджетної звітності

Показники бюджетної звітності за КПКВК 2501630 за 2017, 2018 роки, **підтверджені аудитором**, наведено у **табл. 2**. Суттєвих порушень і недоліків, які б вплинули на повноту та достовірність бюджетної звітності, аудитором не встановлено.

За бюджетною програмою (КПКВК 2501630) зі спеціального фонду для здійснення видатків на виконання частин 2 і 3 Проєкту:

- у **2017 році отримано 95892,6 тис. грн** (87885,3 тис. грн на реєстраційний і 60 тис. грн на валютний рахунок (курсова різниця)). **Касові видатки** становили **95892,6 тис. грн**, або 20,9 відс. кошторису (у т. ч. **7947,4 тис. грн** – прямі платежі з рахунку позики, тобто поза казначейським обслуговуванням, **55152,2 тис. грн** – платежі з реєстраційного рахунку та **32793 тис. грн** – з валютного рахунку);
- у **2018 році – 303930,7 тис. грн** (**130547,7 тис. грн** на реєстраційний та **-67,6 тис. грн** на валютний рахунок). **Касові видатки** становили **303930,7 тис. грн**, або 64,4 відс. кошторису (у т. ч. **173450,6 тис. грн** – прямі платежі з рахунку позики, 60513,9 тис. грн – з реєстраційного і 69966,2 тис. грн – з валютного рахунку).

Фактичні видатки за КПКВК 2501630 за 2017, 2018 роки становили **87489,5 тис. грн** (19 відс. кошторису) і **309340,1 тис. грн** (65,7 відс.) відповідно.

Аудит засвідчив, що **термін виконання** деяких договорів, укладених за Проєктом, охоплює декілька бюджетних періодів, що відповідно до чинного бюджетного законодавства **спричиняє завчасне** (на підставі таких первинних документів, як видаткові накладні, акти, зареєстровані у Казначействі) **зняття коштів зі Спецрахунку, право на використання яких настане** у наступних бюджетних періодах. Як наслідок, на рахунку відкритих асигнувань № 9076 на початок звітних періодів **рахувалися** залишки невикористаних асигнувань спеціального фонду за КПКВК 2501630, **необхідні для реєстрації бюджетних зобов'язань, термін оплати яких згідно з умовами договорів не настав** (станом на 01.01.2017 – **450 тис. грн**, станом на 01.01.2018 – **3383,5 тис. грн**, станом на 01.01.2019 – **225,5 тис. гривень**).

Водночас через **незбереження всупереч статті 57 Бюджетного кодексу України** та абзацу другого пункту 11 Порядку № 1090 **під час закриття рахунків Казначейством** таких залишків повернення їх у 2017 році здійснено 16.01.2017, а бюджетні асигнування відкрито 24.05.2017, у 2018 році – 12.01.2018 і 19.01.2018 відповідно.

Бюджетна звітність за 2017, 2018 роки

Основні результати аудиту: підтвердження даних бюджетної звітності

Таблиця 2

Показники бюджетної звітності за КПКВК 2501630 за 2017, 2018 роки

тис. грн

КЕКВ та форми звітності	Заборгованість на початок року (форма № 7)		Кошторис	Виконання (касові видатки)	Відсоток виконання	Заборгованість на початок року (форма № 7)	
	дебіторська	кредиторська				дебіторська	кредиторська
2017 рік							
2210	-	-	19 763,1	7 626,8	38,6	11,8	376,9
2240	-	450,0	146 442,4	63 262,5	43,2	-	824,5
2250	-	-	200,9	-	-	-	-
2800	-	-	7 346,9	6 554,9	89,2	-	-
3110	-	-	258 714,5	18 448,4	7,10	67,5	2 066,6
3142	-	-	-	-	-	-	-
3160	-	-	27 444,8	-	-	-	-
Всього	-	450,0	459 912,6	95 892,6	20,9	79,3	3 268,0
ф. № 4-3д (грн)	x	x	x	87 945,2	-	-	--
ф. № 4-3д.1 (вал. операції)	x	x	x	7 947,4	x	x	x
2018 рік							
2210	11,8	376,9	8 801,5	7 023,5	79,8	19,5	105,3
2240	-	824,5	302446,0	220 110,5	72,8	1 050,8	15 624,4
2250	-	-	-	-	-	-	-
2800	-	-	16403,8	14 186,5	86,5	-	-
3110	67,5	2066,6	131101,7	56 675,9	43,2	2 924,0	3 768,1
3142	-	-	600,0	-	-	-	-
3160	-	-	11497,0	5 934,3	51,6	-	654,0
Всього видатки	79,3	3268,0	470 850,0	303 930,7	64,5	3 994,3	20 151,8
ф. № 4-3д (грн)	x	x	x	130 480,1	x	x	x
ф. № 4-3д.1 (вал. операції)	x	x	x	173 450,6	x	x	x

Бюджетна звітність за 2017, 2018 роки

Основні результати аудиту: порушення чинного законодавства

Послуги
консультантів,
товари

Аудиторські знахідки

Під час виконання частин 2, 3 Проекту у **2017 році за 29 договорами** використано **95892,6 тис. грн** (3561,8 тис. дол. США), у **2018 році за 40 договорами – 303930,7 тис. грн** (10994 тис. дол. США), що **втричі більше** порівняно з касовими видатками за 2017 рік.

Аудит засвідчив: **договори** в окремих випадках **через відсутність належного внутрішнього контролю виконувалися з недотриманням** Мінсоцполітики та виконавцями їх умов, зокрема:

- ✓ **комп'ютерне периферійне обладнання** (багатофункціональний пристрій A3 Xerox Versa Link B7030, 10 принтерів для друку штрих-кодів A4 Epson LQ-630, 9 швидкісних сканерів A4 Epson Work Force DS-530, 14 сканерів штрих-кодів Motorola Symbol LS2208 USB) **на суму 9,4 тис. дол. США поставлено Мінсоцполітики за договором NCB-A3 для створення ЄСЕД без гарантійних сертифікатів, що є порушенням пункту 13.1 додатка 1 до договору;**
- ✓ **звіти** про виконання III і IV етапів за договором від 07.12.2015 № IC-E5 щодо надання послуг з розроблення та підтримки системи фінансового управління Проектом **затверджено** заступником Міністра – координатором Проекту **із запізненням на понад 6 місяців і 24 дні** відповідно, що є **недотриманням пункту С «Умови оплати» договору;**
- ✓ за договорами з надання послуг індивідуальними консультантами з **підтримки Мінсоцполітики в реалізації Проекту** (реформування соціального інспекторату, управління фінансами, здійснення закупівель, реалізація планів зменшення обсягів інтернатної форми виховання тощо) **переважна більшість звітів у 2017–2018 роках не містила дати їх подання консультантами, що унеможливило перевірку дотримання** встановленого договорами **терміну їх подання** (до 5-го числа місяця, наступного за звітним) і відповідно **терміну підписання актів** здачі-приймання послуг (упродовж 5 днів з дати подання звіту).

Основні результати аудиту: порушення чинного законодавства (продовження опису знахідок)

Послуги консультантів

Водночас звіти, в яких консультантами зазначено дати подання, засвідчили, що Мінсоцполітики зволікало з підписанням актів здачі-приймання послуг. Зокрема, у 2017 році більшість з них підписано **із затримкою на 1–45 днів**, що є **недотриманням терміну**, встановленого статтею 3 «Умови оплати» договорів і **відстрочило оплату наданих послуг**. Наприклад, оплату за надані в січні 2017 року послуги проведено у квітні (556,7 тис. гривень).

Крім того, на стан виконання договорів негативно впливала недосконалість їх умов, зокрема:

- умовами договорів з надання консалтингових послуг (QCBS) **не передбачено застосування санкцій** за неякісне та невчасне виконання завдань, що **негативно** позначається на **якості та термінах** надання послуг. У результаті через неналежне виконання консалтинговими компаніями договірних зобов'язань **неодноразово переносилися терміни** надання послуг (шляхом внесення Мінсоцполітики змін до договорів). Так, вже **майже на рік затримано** реалізацію **договору** щодо реформування інтернатних закладів у Чернігівській області (договір від 26.03.2018 № QCBS-3.2). Звіт № 1, поданий консорціумом під головуванням ТОВ «Консалт Про» **16.05.2018**, внаслідок численних зауважень і пропозицій Мінсоцполітики до його результатів **доопрацьовувався понад 9 місяців** (до 05.03.2019);
- умови договорів з індивідуальними консультантами не узгоджено з пунктом 41 **Порядку № 70** (у редакції з 28.04.2018), згідно з яким **передбачено відповідальність** за якість здійснення заходів. Водночас аудит засвідчив **випадки неякісного та часткового** надання послуг. Зокрема, звіти консультанта з питань закупівель та моніторингу виконання контрактів Проекту (договір від 26.12.2017 № ІС-Е3/5) не містять інформації про здійснення завдання з координації, контролю та моніторингу виконання / адміністрування договорів, укладених за Проектом з метою своєчасної та ефективної їх реалізації, при цьому надані послуги оплачено в повному обсязі; консультантом з питань впровадження Проекту і координації роботи консультантів ГУП (договір від 21.08.2017 № ІС-Е6) не забезпечено належного контролю за зберіганням документів Проекту;

Основні результати аудиту: порушення чинного законодавства (продовження опису знахідок)

Послуги консультантів

■ умовами договорів з індивідуальними консультантами передбачено **оплату за витрачений час**, для фіксації якого консультант **сам має заповнювати та підписувати табелі обліку витраченого часу, достовірність даних яких, як засвідчив аудит, Міністерством не контролюється**. Послуги консультантами надаються на основі повної зайнятості, а місцем надання послуг згідно з умовами договорів визначено адміністративну будівлю Мінсоцполітики (вул. Еспланадна, 8/10, Київ, Україна), для забезпечення доступу до якої консультантам надано персональні електронні перепустки. Загальна сума коштів, сплачених індивідуальним консультантам, у 2017 році становила 7807,8 тис. грн (294 тис. дол. США), у 2018 році – 9652,8 тис. грн (354,7 тис. дол. США).

За поясненням Мінсоцполітики, консультанти ГУП не є його штатними працівниками, не укладали трудових договорів з Міністерством (тільки цивільно-правові), а контроль за їх роботою покладено на координатора Проекту.

Водночас **порядок обліку витраченого консультантами часу** Мінсоцполітики не розроблено. Під час аудиту за результатами звіряння даних електронної системи доступу до будівлі Мінсоцполітики “Вхідна група” з даними табелів витраченого робочого часу за січень, травень, серпень і жовтень 2018 року **не підтверджено достовірності даних, внесених до табелів 12 консультантами**, на оплату послуг яких **використано 168,6 тис. грн** (6,1 тис. доларів США). Зокрема, **не підтверджено 9 робочих днів** (з 13.08.2018 по 23.08.2018), зазначених у табелі консультантом з координації створення єдиного інформаційного середовища соціальної сфери (ІС-А1/2); **5 днів** у травні 2018 року, зазначених консультантом з питань супроводу впровадження планів трансформації інтернатних закладів у вибраних регіонах (ІС-3.3).

Надана рекомендація № 7 щодо посилення внутрішнього контролю за дотриманням договорів, а також забезпечення удосконалення окремих їх умов.

Основні результати аудиту: інші результати аудиту

Ідентифіковані помилки Детальна інформація щодо виявлених під час фінансового аудиту Проекту невідкоригованих помилок, спричинених недотриманням робочого плану субрахунків Мінсоцполітики, відображена на стор. 44, 45 цього Звіту.

Ці помилки не потребують коригування, оскільки не вплинули на показники фінансової та бюджетної звітності за Проектом.

Для уникнення повторення помилок у наступних звітних періодах Мінсоцполітики **надана рекомендація № 8** щодо посилення внутрішнього контролю за усіма сферами обліку.

Основні результати аудиту: перелік помилок (не потребують коригування)

Виявлені помилки		Субрахунки, які слід застосовувати відповідно до робочого плану субрахунків Мінсоцполітики			
Сфера обліку	Опис помилки:	Сума, тис. грн		Дебет	Кредит
		2017 рік	2018 рік		
	Подвійні записи на взаємопов'язаних субрахунках за деякими сферами обліку відображалися за Проектом з недотриманням робочого плану субрахунків Мінсоцполітики				
1. Доходи за бюджетними асигнуваннями	Надходження (зняття) коштів з рахунку позики на виконання бюджетної програми за КПКВК 2501630 відображалися за кредитом субрахунку 7011014	90 059,1	299 926,4	2311024 “Рахунок позики”	7011024 “Бюджетні асигнування” за КПКВК 2501630, рахунок позики
2. Доходи за бюджетними асигнуваннями	Надходження асигнувань на виконання бюджетної програми за КПКВК 2501630 відображалися за кредитом субрахунку 7011024	78 728,5	127 450,9	2313014 “Реєстраційний рахунок по спецфонду за КПКВК 2501630”	7011014 “Бюджетні асигнування по спецфонду за КПКВК 2501630”
3. Інші доходи за обмінними операціями	Нарахування доходів (курсової різниці) при збільшенні курсу гривні до іноземної валюти, що виникли (виникла) на дату перерахування коштів контрагентам, відображалися за кредитом субрахунку 7411014 “Інші доходи за обмінними операціями”	66,4	-	2311014 “Поточні рахунки в банку по спецфонду за КПКВК 2501630”	7411034 “Інші доходи за обмінними операціями по валютному рахунку в АТ “Укрексімбанк”
4. Інші витрати за обмінними операціями	Віднесення на інші витрати за обмінними операціями сум від зміни курсу гривні до іноземної валюти, що виникли на дату перерахування коштів контрагентам, відображалися за дебетом субрахунку 8411014 “Інші витрати за обмінними операціями в АТ “Укрексімбанк”	6,4	-	8411034 “Інші витрати за обмінними операціями, спецфонд КПКВК 2501630”	2311014 “Поточні рахунки в банку по спецфонду за КПКВК 2501630”

Основні результати аудиту: перелік помилок (не потребують коригування)

Виявлені помилки		Згідно з робочим планом субрахунків Мінсоцполітики слід застосовувати субрахунок			
Сфера обліку	Опис помилки: <i>продовження</i>	Сума, тис. грн		Дебет	Кредит
		2017 рік	2018 рік		
5. Видатки	Віднесення наданих консультаційних послуг і товарів, отриманих від резидентів, на фактичні видатки установи відображено за дебетом субрахунку 8013024 “Матеріальні витрати, спеціальний фонд КПКВК 2501630 – рахунок позики”	29 258,3	10 603,8	8013014 “Матеріальні витрати, спеціальний фонд КПКВК 2501630”	6211014 “Розрахунки з постачальниками та підрядниками, спеціальний фонд КПКВК 2501630”
	Передання матеріальних цінностей, отриманих від резидентів, об'єктам Проекту відображено за дебетом субрахунку 8013024	18 904,8	27 434,0	8013014	1815014 “Активи для розподілу, передачі, продажу, спеціальний фонд КПКВК 2501630”
	Віднесення сум ПДВ на фактичні видатки за договорами з нерезидентами відображено за дебетом субрахунку 8013024	6 554,9	12 860,7	8013014	6311014 “Розрахунки з бюджетом за податки і збори, спеціальний фонд КПКВК 2501630”
	Передання матеріальних цінностей, оплачених з рахунку позики, Пенсійному фонду України відображено за дебетом субрахунку 8013014	0	192 722,8	8013024	1815014

Внутрішній контроль: недоліки внутрішнього контролю, виявлені аудитором

Внутрішній контроль Під час проведення аудиту ідентифіковано недоліки внутрішнього контролю, найбільш значними з яких є:

Недолік	Сфера обліку	Ідентифікований недолік	Рівень ризику	Рівень ризику при попередньому аудиті
Не дотримано вимог бюджетної класифікації видатків	Оплата послуг, крім комунальних	Через недостатність засобів внутрішнього контролю мали місце випадки недотримання вимог Інструкції щодо застосування економічної класифікації видатків бюджету, затвердженої наказом Мінфіну від 12.03.2012 № 333, зареєстрованим у Мін'юсті 27.03.2012 за № 456/20769, що згідно зі статтею 116 Бюджетного кодексу України є порушенням бюджетного законодавства.		Не застосовується
	Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	Так, у розрахунках до кошторису Мінсоцполітики на 2018 рік за КПКВК 2501630, затвердженого 10.01.2018, поточні видатки в сумі 25999 тис. грн для оплати консультаційних послуг за десятьма договорами і двома пакетами закупівель у межах заходів частин 2, 3 Проекту віднесено на капітальні видатки за КЕКВ 3110 “Придбання обладнання і предметів довгострокового користування” замість КЕКВ 2240 “Оплата послуг (крім комунальних)”. При цьому змінами до кошторису сума некоректно віднесених видатків за КЕКВ 3110 лише зменшена до 11 392 тис. гривень.		
		Придбане за договором № NCB-A5 малоцінне комп'ютерне обладнання на суму 221 тис. грн у меморіальному ордері № 13 за червень 2018 року та в картці аналітичного обліку фактичних видатків відображено за КЕКВ 2240 замість 2210 “Предмети, матеріали, обладнання та інвентар”. Див. рекомендацію № 6 щодо дотримання вимог бюджетного законодавства.		

- **Високий ризик** – основні проблеми, які варті уваги вищого керівництва об'єкта аудиту, оскільки їх результатом можуть стати фінансові наслідки, пов'язані з недоліками внутрішнього контролю.
- **Середній ризик** – важливі питання, на які повинен звернути увагу управлінський персонал відповідно до сфер відповідальності.
- **Низький ризик** – незначні проблеми, які потребують вдосконалення.

Внутрішній контроль: недоліки внутрішнього контролю, виявлені аудитором

Недолік	Сфера обліку	Ідентифікований недолік	Рівень ризику	Рівень ризику при попередньому аудиті
Пакети документів за закупівлями неповністю укомплектовано	Закупівлі товарів, послуг	За більшістю закупівель, що підлягали аудиту, пакети документів не сформовано в повному обсязі, що вимагало повторного їх отримання від МБРР (листи-погодження за окремими етапами закупівель), а за деякими з них на дату підготовки Звіту не було окремих документів, що є недотриманням пункту 4.5.1 частини другої Посібника (“організатор закупівлі має зберігати всі документи із закупівлі навіть після прийняття рішення про укладання договору”). Див. рекомендацію № 3 щодо належного зберігання документів Проекту.		Не застосовується
Не виконано окремих рекомендацій МБРР у частині закупівель	Закупівля товарів, послуг	Мінсоцполітики та консультантами Проекту не дотримано рекомендацій МБРР. Зокрема, не зменшено місячної ставки (2 тис. дол. США) під час відбору консультанта з питань впровадження нових моделей адміністрування системи соціального захисту населення в умовах децентралізації (ІС-С7). Майже кожен третю закупівлю проведено без погодження з МБРР технічних завдань і специфікацій; мали місце випадки скорочення термінів подання пропозицій та проведення непередбачених співбесід при відборі консультантів. Див. рекомендацію № 2 щодо посилення внутрішнього контролю за дотриманням рекомендацій МБРР у частині закупівель.		Не застосовується

Високий ризик – основні проблеми, які варті уваги вищого керівництва об’єкта аудиту, оскільки їх результатом можуть стати фінансові наслідки, пов’язані з недоліками внутрішнього контролю.

Середній ризик – важливі питання, на які повинен звернути увагу управлінський персонал відповідно до сфер відповідальності.

Низький ризик – незначні проблеми, які потребують удосконалення.

Внутрішній контроль: недоліки внутрішнього контролю, виявлені аудитором

Недолік	Сфера обліку	Ідентифікований недолік	Рівень ризику	Рівень ризику при попередньому аудиті
Включення до складу ГУП і ККТ одних і тих самих посадових осіб, у т. ч. працівника патронатної служби, негативно впливає на неупередженість прийнятих рішень		<p>Не забезпечено ефективного функціонування засобів внутрішнього контролю за Проектом, елементи якого визначено Посібником. ГУП і ККТ згідно з положеннями про них виконують взаємопов'язані завдання і в організаційній структурі Проекту, мають різні рівні контролю. Так, на ГУП покладено повноваження щодо розгляду та погодження документів, розроблених у межах впровадження Проекту і управління ним, зокрема плану закупівель (фактично не погоджувався), а на ККТ – складання та затвердження такого плану.</p> <p>Разом з тим покладання повноважень щодо виконання завдань та контролю за їх реалізацією на одних і тих самих осіб негативно впливає на неупередженість прийнятих рішень та їх якість. Вище зазначалося, що мали місце випадки проведення закупівель без їх включення до щорічних планів заходів Проекту.</p> <p>Крім того, включення працівника патронатної служби до керівних органів Проекту (ГУП і ККТ) не узгоджується з частиною другою статті 12 Закону України “Про центральні органи виконавчої влади”, згідно з якою патронатна служба міністра здійснює його консультивання, підготовку необхідних для виконання завдань міністерства матеріалів, забезпечує зв'язок із посадовими особами інших органів державної влади, громадськістю та ЗМІ тощо</p> <p>Див. рекомендацію № 8 щодо удосконалення внутрішнього контролю за Проектом.</p>		Не застосовується

Високий ризик – основні проблеми, які варті уваги вищого керівництва об'єкта аудиту, оскільки їх результатом можуть стати фінансові наслідки, пов'язані з недоліками внутрішнього контролю.

Середній ризик – важливі питання, на які повинен звернути увагу управлінський персонал відповідно до сфер відповідальності.

Низький ризик – незначні проблеми, які потребують удосконалення.

Внутрішній контроль: недоліки внутрішнього контролю, виявлені аудитором

Недолік	Сфера аудиту	Ідентифікований недолік	Рівень ризику	Рівень ризику при попередньому аудиті
Неналежна організація виконання заходів Проекту на всіх етапах (від планування до виконання)	Основні засоби, нематеріальні активи Закупівля товарів, послуг	<p>Через недостатність засобів внутрішнього контролю Мінсоцполітики не забезпечено належного відбору об'єктів Проекту. У результаті внаслідок тривалої реконструкції приміщень або відсутності потреби вже майже два роки не використовується комп'ютерне обладнання і меблі, придбані за Проектом, а окремі матеріальні цінності передано в користування іншим установам.</p> <p>Виконання заходу «Забезпечення доступності центрального апарату та регіональних органів соціальної сфери для маломобільних груп населення шляхом встановлення тактильних засобів інформації» (SH-D6) забезпечено неналежно. Так, до запрошення до подання цінових пропозицій за відсутності підстав включено потребу в тактильних засобах інформації структурного підрозділу Одеської облдержадміністрації, а потребу структурного підрозділу Дніпропетровської облдержадміністрації, навпаки, не враховано. Підстав для внесення змін до договору від 21.08.2017 № SH-D6 у частині перерозподілу таких засобів між структурними підрозділами облдержадміністрацій немає, додаткова угода в частині продовження термінів виконання договору містить технічну помилку, що дає можливість застосувати санкції до виконавця за несвоєчасне надання послуг.</p> <p>Див. рекомендацію № 10 щодо посилення внутрішнього контролю на всіх етапах реалізації заходів Проекту.</p>		Не застосовується

Високий ризик – основні проблеми, які варті уваги керівництва об'єкта аудиту, оскільки їх результатом можуть стати істотними недоліками внутрішнього контролю.

Середній ризик – важливі питання, на які повинен звернути увагу управлінський персонал відповідно до сфер відповідальності.

Низький ризик – незначні проблеми, які потребують удосконалення.

Внутрішній контроль: недоліки внутрішнього контролю, виявлені аудитором

Недолік	Сфера обліку	Ідентифікований недолік	Рівень ризику	Рівень ризику при попередньому у аудиті
Неможливо встановити розміщення окремих одиниць комп'ютерної техніки	Придбання обладнання і предметів довгострокового користування	Через недостатність засобів внутрішнього контролю Департаментом інформаційних технологій не забезпечено в повному обсязі дотримання наказу Мінсоцполітики від 30.10.2015 № 1060 у частині ведення карток обліку комп'ютерної техніки для відображення внутрішнього переміщення техніки в межах Міністерства (при переїздах із кабінету в кабінет, при розміщенні нових працівників тощо) із зазначенням дати переміщення, ПІБ відповідальної особи з підписом, номера кабінету та підрозділу. <i>За поясненням Мінсоцполітики, це пов'язано з недостатньою чисельністю працівників і масовим переміщенням техніки, у т. ч. самостійно окремими працівниками Міністерства без подання службових записок про необхідність такого переміщення.</i> Див. рекомендацію № 8.		Не застосовується

Високий ризик – основні проблеми, які варті уваги вищого керівництва об'єкта аудиту, оскільки їх результатом можуть стати фінансові наслідки, пов'язані з недоліками внутрішнього контролю.

Середній ризик – важливі питання, на які повинен звернути увагу управлінський персонал відповідно до сфер відповідальності.

Низький ризик – незначні проблеми, які потребують удосконалення.

Внутрішній контроль: рекомендації об'єкту контролю

Недолік	Сфера обліку	Рекомендація	Реагування об'єкта контролю
1. Недосконале програмне забезпечення <i>[Див. стор. 18]</i>	Усі сфери	З метою запобігання виникненню помилок в обліку та звітності рекомендується забезпечити: - ведення бухгалтерського обліку за всіма сферами у двох валютах у єдиному програмному забезпеченні, а також належний внутрішній контроль; - дотримання при веденні обліку та формуванні звітності вимог Закону № 996, Методичних рекомендацій № 11, Посібника та інших нормативних актів з питань обліку; - належну підтримку та своєчасну актуалізацію програмного забезпечення	Мінсоцполітики
2. Недотримання окремих положень Посібника та керівництв МБРР із закупівлі послуг, товарів при проведенні закупівель за Проектом <i>[Див. стор. 20-21, 47]</i>	Закупівля товарів, послуг	Посилити внутрішній контроль за дотриманням положень Посібника, керівництв МБРР із закупівлі послуг, товарів, а також рекомендацій МБРР при проведенні закупівель за Проектом	Мінсоцполітики, МБРР
3. Неналежне зберігання документів Проекту <i>[Див. стор. 22, 48]</i>	Закупівля товарів, послуг	Передбачити у договорах з індивідуальними консультантами умови щодо документального оформлення передання справ у разі закінчення строку договору або його розірвання	Мінсоцполітики

Внутрішній контроль: рекомендації об'єкту контролю

Недолік	Сфера обліку	Рекомендація	Реагування об'єкта контролю
4. Придбання товарів до завершення реконструкції відповідних приміщень <i>[Див. стор. 24-27]</i>	Товари	Посилити контроль за ефективністю використання товарів, придбаних у межах Проєкту; не допускати випадків завчасного придбання комп'ютерної техніки та меблів до завершення реконструкції приміщень; вивчити питання перерозподілу придбаного обладнання між іншими об'єктами Проєкту в разі тривалого його невикористання або взагалі відсутності потреби в ньому	Мінсоцполітики
5. Окремі положення Посібника містять правові прогалини <i>[Див. стор. 29-30]</i>	Операції на Спецрахунку	Внести зміни до Посібника у зв'язку із скасуванням ведення в бухгалтерському обліку Мінсоцполітики операцій за Спецрахунком; у додатку № 3 частини третьої Посібника передбачити кореспонденцію субрахунків за операціями з передання матеріальних цінностей на баланс об'єктів Проєкту; надати методичні рекомендації щодо обліку матеріальних цінностей об'єктами Проєкту згідно з положеннями Посібника та нормами чинного законодавства	Мінсоцполітики, МБРР
6. Облікова політика за Проєктом є недосконалою <i>[Див. стор. 28]</i>	Усі сфери	Забезпечити удосконалення облікової політики та організації бухгалтерського обліку Проєкту, зокрема, забезпечити запровадження графіка документообігу за всіма сферами обліку із ознайомленням з ним уповноважених посадових осіб, затвердження порядку відображення нетипових операцій	Мінсоцполітики

Внутрішній контроль: рекомендації об'єкту контролю

Недолік	Сфера обліку	Рекомендація	Реагування об'єкта контролю
<p>7. Не дотримано умов договорів, окремі умови договорів недосконалі</p> <p><i>[Див. стор 40-42]</i></p>	<p>Послуги консультантів, консалтингові послуги, товари</p>	<p>Посилити внутрішній контроль за дотриманням умов договорів, укладених для реалізації частин 2, 3 Проекту;</p> <p>забезпечити дотримання Порядку № 70 у частині передбачення в договорах з індивідуальними консультантами відповідальності за якість здійснених заходів; у договорах, укладених з консалтинговими компаніями (QCBS), передбачити застосування санкцій за неякісне та несвоєчасне виконання завдань</p>	<p>Мінсоцполітики</p>
<p>8. Недосконалість внутрішніх процедур і засобів внутрішнього контролю</p> <p><i>[Див. стор 44-45, 47, 50]</i></p>	<p>Усі сфери</p>	<p>Посилити внутрішній контроль за відображенням операцій за Проектом з дотриманням робочого плану субрахунків Мінсоцполітики за всіма сферами обліку, а також за переміщенням, зберіганням та ефективним використанням комп'ютерної техніки, придбаної за Проектом;</p> <p>Забезпечити неупередженість при прийнятті рішень на всіх етапах реалізації Проекта, зокрема при формуванні складу ГУП і ККТ</p>	<p>Мінсоцполітики</p>
<p>9. Не дотримано вимог бюджетної класифікації видатків</p> <p><i>[Див. стор. 46]</i></p>	<p>Усі сфери</p>	<p>Не допускати порушення встановлених вимог щодо застосування бюджетної класифікації, а також прийняття у кошторисі сум, не підтверджених розрахунками та економічними обґрунтуваннями</p>	<p>Мінсоцполітики</p>

Внутрішній контроль: рекомендації об'єкту контролю

Недолік	Сфера обліку	Рекомендація	Реагування об'єкта контролю
10. Неналежна організація виконання заходів Проекту на всіх етапах (від планування до виконання) <i>[Див. стор. 49]</i>	Закупівля товарів, послуг	Забезпечити контроль за належним обґрунтуванням у межах Проекту потреби при проведенні закупівель, змін до укладених договорів та посилити контроль за моніторингом виконання договорів шляхом залучення всіх відповідальних структурних підрозділів Мінсоцполітики	Мінсоцполітики
11. Система внутрішнього контролю недосконала, засоби внутрішнього контролю працюють неефективно	Усі сфери	Врахувати ідентифіковані під час аудиту ризики, визначити засоби управління ними, посадових осіб, відповідальних за кожний напрям, проводити регулярний моніторинг ризиків та їх переоцінку	Мінсоцполітики

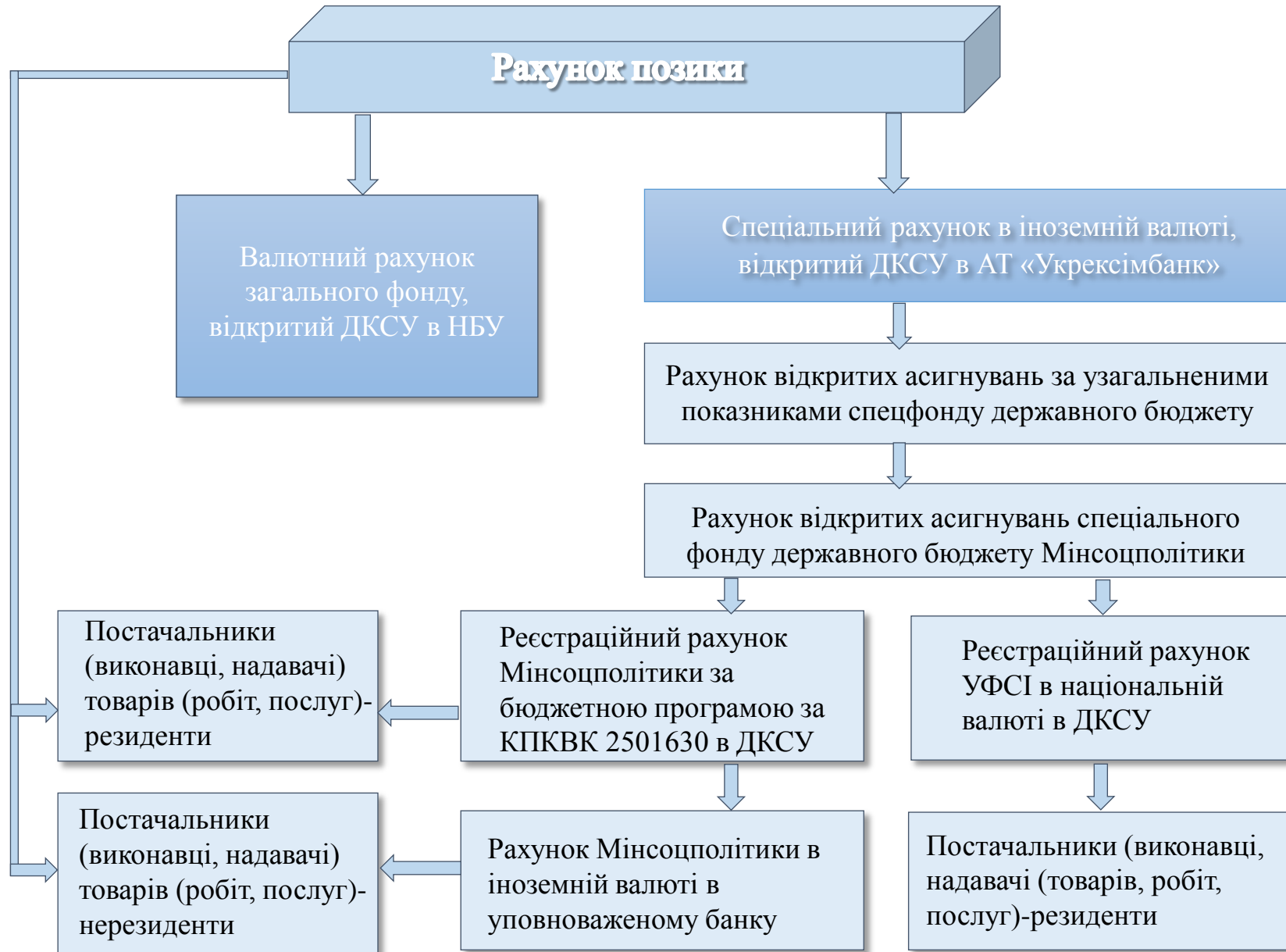
Виконання рекомендацій, наданих за результатами попереднього аудиту

Сфера	Рекомендація	Реагування/прийняття	Статус виконання
Усі сфери	Актуалізація Посібника, затвердженого наказом Мінсоцполітики від 08.09.2014 № 631, у зв'язку зі змінами чинного законодавства та наявністю недоліків і протиріч	Усі частини Посібника затверджено в новій редакції наказом Мінсоцполітики від 19.09.2018 № 1379, тобто через півтора року після прийняття такого рішення , що, за поясненням Мінсоцполітики, пов'язано із організаційними змінами	Виконано
Частина 1 Проекту	Включення фінансування за частиною 1 Проекту до спеціального фонду державного бюджету за КПКВК 2501630 замість спрямування коштів позики після виконання встановлених показників до загального фонду державного бюджету	У проекті Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» Мінсоцполітики визначено головним розпорядником бюджетних коштів за КПКВК 2501030 щодо виплат допомоги вразливим категоріям громадян, зокрема для супроводження на центральному рівні виконання Проекту за частиною 1. Водночас видатки за цією програмою будуть продовжувати здійснюватися за рахунок загального фонду державного бюджету	Виконано частково
Закупівлі	Посилення внутрішнього контролю за організацією та проведенням закупівель відповідно до керівних положень МБРР	Під час аудиту встановлено непоодинокі випадки недоліків і порушень під час організації та проведення закупівель	Не виконано

Інші питання, які мають бути повідомлені

Незалежність	Незалежність Рахункової палати забезпечується Законом України “Про Рахункову палату”. Між Рахунковою палатою та Мінсоцполітики немає будь-яких відносин, що можуть вплинути на її об'єктивність і незалежність
Міжнародні стандарти вищих органів фінансового контролю	У цьому Звіті або Звіті про планування аудиту немає питань, які відповідно до Міжнародних стандартів вищих органів фінансового контролю мали, але не були повідомлені Мінсоцполітики.
Співпраця з іншими аудиторами	Підрозділом внутрішнього аудиту Мінсоцполітики у 2017–2018 роках внутрішні аудити оцінки правильності ведення бухгалтерського обліку і достовірності звітності до МБРР та бюджетної звітності за КПКВК 2501630 планами проведення внутрішніх аудитів не передбачалися та не проводилися

Детальна схема руху коштів позики в межах Проєкту

Інформація щодо руху коштів позики на Спецрахунок за 2017 рік

Період	Спецрахунок				Залишок на кінець звітного періоду	
	надійшло		вибуло		сума	
	дата	тис. дол. США	тис. дол. США	тис. грн	тис. дол. США	тис. грн
станом на 01.01.2017	-	-	-	-	553,9	15 060,3
січень	-	-	-	-	553,9	15 020,5
лютий	15.02.2017	295,6	20,8	567,0	828,7	22 418,7
березень	-	-	-	-	828,7	22 354,4
квітень	-	-	537,5	14 514,1	291,2	7 730,9
травень	-	-	135,2	3 569,0	156,0	4 110,5
червень	07.06.2017	494,2	317,2	8 253,3	333,0	8 690,5
липень	10.07.2017	146,2				
	24.07.2017	359,7				
	всього	505,9	189,2	4 906,2	649,7	16 837,3
серпень	21.08.2017	142,1	193,9	4 986,9	597,9	15 293,1
вересень		-	233,2	6 049,8	364,7	9 670,7
жовтень	03.10.2017	862,9				
	06.10.2017	241,0				
	всього	1 103,9	198,4	5 272, 1	1 270,2	34 079,0
листопад	21.11.2017	223,0	331,0	8 857,7	1 162,2	31 395,8
грудень	04.12.2017	247,9				
	26.12.2017	83,1				
	всього	331	1225,2	33 842,7	268,0	7521,1
Всього за 2017 рік		3095,7	3381,6	90 818, 8	-	-

Інформація щодо руху коштів позики на Спецрахунку за 2018 рік

Період	Спецрахунок				Залишок на кінець звітного періоду	
	надійшло		вибуло		сума	
	дата	тис. дол. США	тис. дол. США	тис. грн	тис. дол. США	грн
станом на 01.01.2018					268	7 521,1
січень	-	0	54,6	1 568,4	213,4	5 977,8
лютий	05.02.2018	1 108,8	740,4	19 953,0	581,8	15 679,4
березень	14.03.2018	649,4	30,0	778,6	1201,2	31 885,1
квітень	-	0	29,9	778,0	1 171,3	30 723,7
травень	11.05.2018	768,0	220,1	5 757,3	1 719,2	44 933,8
червень	11.06.2018	323,2	699,3	18 350,9	1 343,1	35 173,8
липень	-	0	801,0	21 232,6	542,1	14 504,3
серпень	03.08.2018	1058,1	47,3	1 311,7	1552,9	43 914,8
вересень	04.09.2018	711,8	198,6	5 599,2	2066,1	58 466,0
жовтень	-	0	634,4	17 884,2	1431,7	40 323,9
листопад	-	0	295,4	8 209,9	1136,3	32 260,2
грудень	-	0	933,3	25 965,8	203,0	5 622,0
Всього за 2018 рік	-	4619,3	4684,3	127 389,6	-	-